

INFOBROCHURE

Academiejaar 2022-2023

Master Historische Taal- en Letterkunde

www.htl.ugent.be
<https://www.facebook.com/groups/HTLUGent/>

Beste student,

De 'Master in de Historische Taal- en Letterkunde' is een opleiding waarin de student in functie van de eigen vooropleiding en voorkeuren een gepersonaliseerd, historisch georiënteerd traject kan uittekenen. In deze brochure vind je een kort overzicht van de opleiding en een beknopte beschrijving van de te kiezen opleidingsonderdelen. We sluiten af met nog wat praktische informatie.

Voor eventuele verdere vragen bij je curriculum of bij praktische problemen raden wij je aan om de trajectbegeleider, mevr. Stefanie De Sloovere of de secretaris van de examencommissie, prof. dr. Giovanbattista Galdi, aan te spreken.

Aan het begin van het academiejaar organiseert de opleiding een infosessie over de Master en de keuzes die je daarbinnen kunt maken. Enige tijd later volgt een infosessie over de Stage en de Masterproef. De data worden op de website gepubliceerd.

Samen met alle medewerkers binnen de opleiding wensen we je een aangename en vruchtbare studie aan onze universiteit.

Prof. dr. Youri Desplenter
voorzitter van de opleiding

Prof. dr. Giovanbattista Galdi
secretaris van de examencommissie

Dr. Martine De Reu
secretaris van de opleiding

Inhoud Master in de Historische Taal- en Letterkunde

De Master in de Historische Taal- en Letterkunde is één van de vier masters die volgen op de Bachelor 'Taal- en letterkunde: twee talen', maar richt zich ook expliciet op bachelors in de geschiedenis die een bijzondere interesse hebben voor historische teksten in de meest diverse vormen (manuscripten, gedrukte werken,...). De laatste groep dient wel eerst een voorbereidingsprogramma met focus op de gekozen taal of talen te volgen.

Centraal in de Master Historische Taal- en Letterkunde staat de studie van de taal en de literatuur in cultuurhistorisch perspectief. De opleiding kan putten uit de expertise in elf talen of taalgroepen op het vlak van de historische studie van talen en literaturen. De studenten worden in deze masteropleiding vertrouwd gemaakt met analysemethoden die hen in staat moeten stellen de historische bepaaldheid van teksten en andere taaluitingen te begrijpen en zinvol te maken. Door de steeds groeiende aandacht voor onderwerpen als nationaal en internationaal erfgoed, bibliotheek- en archiefwezen, de geschiedenis van het boek en de doorwerking van het verleden is deze masteropleiding actueler dan ooit.

Opbouw

De Master Historische Taal- en Letterkunde bestaat uit drie clusters:

- zeven vakken, samen 35 studiepunten
- een stage van 10 studiepunten
- een masterproef van 15 studiepunten

Het pakket van zeven vakken bevat twee algemene vakken: het verplichte vak Boekgeschiedenis en, naar keuze, een algemeen literatuur- of taalkundevak. Het eerste vak biedt een grondige initiatie tot de materiële kennis van handschriften en oude drukken. In het algemene literatuurvak wordt dieper ingegaan op de materiële tekstoverlevering en op de voor- en nadelen van een cultuurhistorische lectuur. In het algemene taalkundevak wordt ingegaan op taalvariatie en -verandering met focus op syntactische variaties en veranderingen.

Van de vijf keuzevakken worden minstens drie vakken voorbehouden voor taalstudie. Ook vier of vijf taalvakken kunnen worden opgenomen. Deze worden gekozen uit een lijst van 28 vakken. Alle talen kunnen worden gecombineerd, zolang aan de begincompetenties van het betreffende vak voldaan wordt.

Daarnaast kunnen maximaal twee vakken worden gekozen uit een lijst van twaalf meer historische vakken. Maximaal één vak kan zelfs buiten deze lijst gekozen worden, eventueel zelfs buiten de Universiteit Gent.

De Onderzoeksstage staat voor tien studiepunten. Dit betekent dat er 200 uren, of 25 dagen, effectief aan de stage besteed moet worden. De rest van de studietijd (100 uren) wordt ingevuld met voorbereidende activiteiten, overleg en de redactie van een stageverslag. Op de website van de Historische Taal- en Letterkunde (www.htl.ugent.be) staat een stagegids waarin uitgebreid ingegaan wordt op de organisatie van de stage. In de bijlagen werd een uitvoerige lijst aan mogelijke stageplaatsen opgenomen.

Een kwart van de studiepunten is gereserveerd voor de Masterproef: de grondige studie van taal- en/of literatuurhistorische aspecten van één of twee al in de bachelor bestudeerde talen, of van een vakgebied dat binnen de opleiding aan bod komt.

Studieprogramma

Studieduur: 60 studiepunten

Deeltijds studeren: mogelijk

Zie verder: <http://www.htl.ugent.be/opleiding>

Faculteit Letteren en Wijsbegeerte

Master of Arts in de historische taal- en letterkunde

Onderwijstaal: Nederlands

Programmaversie 12

1 Algemene opleidingsonderdelen

10 studiepunten

Op te nemen: 10 studiepunten te selecteren uit de onderstaande lijst, met 5 studiepunten met referentie a.

Nr	Cursus	SP	Ref	MT1	Sessie	Studie
1	A004501 Boekgeschiedenis [en] Kornee van der Haven -- Vakgroep Letterkunde	5	a	1	A:1	150
2	A000271 Theorie en methodes van de literatuurgeschiedenis Youri Desplenter -- Vakgroep Letterkunde	5		1	A:1	150
3	A001770 Language Variation and Change [en] Anne Breitbarth -- Vakgroep Taalkunde	6		1	A:1	180

2 Keuzeopleidingsonderdelen

25 studiepunten

Op te nemen: 20 tot 25 studiepunten te selecteren uit de onderstaande lijst, met minstens 15 studiepunten met referentie k.

Referentie:

k = cursussen die behoren tot de keuzeruimte 'historische taal- en letterkundecursussen'

Nr	Cursus	SP	Ref	MT1	Sessie	Studie
1	A003087 Duitse taalkunde: Historische ontwikkeling van het Duits [de] Anne Breitbarth -- Vakgroep Taalkunde	5	k	1	A:1	150
2	A000408 Duitse taalkunde: systeemlinguïstiek: bijzondere vraagstukken [de] Anne Breitbarth -- Vakgroep Taalkunde	5	k	1	A:2	150
3	A002589 Engelse taalkunde: Oud- en Middelenengels [en] Ellen Simon -- Vakgroep Taalkunde	5	k	1	A:2	150
4	A005255 Historische Engelstalige letterkunde I [en] Elly McCausland -- Vakgroep Letterkunde	5	k	1	A:1	150
5	A005258 Historische Engelstalige letterkunde II [en] Eloïse Forestier -- Vakgroep Letterkunde	5	k	1	A:1	150
6	A001862 Moderne Franse letterkunde: bijzondere vraagstukken III [fr] Alexander Roose -- Vakgroep Letterkunde	5	k	1	A:2	150
7	A002627 Diachronie van het Frans [fr] Peter Lauwers -- Vakgroep Taalkunde	5	k	1	A:1	150
8	A001415 Oudgriekse taalkunde: bijzondere vraagstukken [en] Andrea Cuomo -- Vakgroep Taalkunde	5	k	1	A:2	150
9	A001831 Oudgriekse letterkunde: bijzondere vraagstukken Evelien Bracke -- Vakgroep Letterkunde	5	k	1	A:1	150
10	A002103 Middeleeuws-Griekse taal- en letterkunde [en] Floris Bernard -- Vakgroep Letterkunde	5	k	1	A:1	150
11	A005428 Niet-literaire Oudgriekse teksten [nl, en] Klaas Bentein -- Vakgroep Taalkunde	5	k	1	A:2	150
12	A000028 Italiaanse taalkunde: bijzondere vraagstukken II [it] Kim Groothuis -- Vakgroep Taalkunde	5	k	1	B:2	150
13	A000197 Italiaanse letterkunde: bijzondere vraagstukken II [it] Teodoro Katini -- Vakgroep Letterkunde	5	k	1	A:2	150
14	A002569 Latijnse taalkunde: bijzondere vraagstukken I [en] Giovannibattista Galdi -- Vakgroep Taalkunde	5	k	1	A:1	150

15	A002570	Latijnse taalkunde: bijzondere vraagstukken II Simon Aerts -- Vakgroep Taalkunde	5	k	1	A:2	150
16	A002571	Latijnse poëtica: Oudheid [en] Marco Formisano -- Vakgroep Letterkunde	5	k	1	A:1	150
17	A002572	Latijnse poëtica: Middeleeuwen [en] Wim Verbaal -- Vakgroep Letterkunde	5	k	1	A:2	150
18	A001838	Oudnederlands Youri Desplenter -- Vakgroep Letterkunde	5	k	1	A:2	150
19	A000341	Nederlandse taalkunde: taalkundige analyse van historische teksten Johan De Caluwe -- Vakgroep Taalkunde	5	k	1	B:2	150
20	A002188	Nederlandse letterkunde: oudere periode I Youri Desplenter -- Vakgroep Letterkunde	5	k	1	A:1	150
21	A000102	Nederlandse letterkunde: oudere periode II Kornee van der Haven -- Vakgroep Letterkunde	5	k	1	A:2	150
22	A005430	Portugese taal- en letterkunde [nl, pt] Renata Enghels -- Vakgroep Taalkunde	5	k	1	A:2	150
23	A005429	Lusofone taal, geschiedenis en cultuur [nl, pt] Renata Enghels -- Vakgroep Taalkunde	5	k	1	A:1	150
24	A001167	Scandinavische taalkunde: Oudnoors en taalgeschiedenis [en] Nelson Goering -- Vakgroep Taalkunde	5	k	1	A:2	150
25	A001091	Gotisch [en] Anne Breitbarth -- Vakgroep Taalkunde	5	k	1	A:1	150
26	A005391	Spaans in contact en contrast [es] Renata Enghels -- Vakgroep Taalkunde	5	k	1	A:1	150
27	A002050	Spaanse taalkunde: het Spaans van Latijns-Amerika [es] Marlies Jansegers -- Vakgroep Taalkunde	5	k	1	A:2	150
28	A004223	Bijzondere vraagstukken: Spaanse literatuur en cultuur [es] Maxim Rigaux -- Vakgroep Letterkunde	5	k	1	A:2	150
29	A001770	Language Variation and Change [en] Anne Breitbarth -- Vakgroep Taalkunde	6		1	A:1	180
30	A000271	Theorie en methodes van de literatuurgeschiedenis Youri Desplenter -- Vakgroep Letterkunde	5		1	A:1	150
31	A002728	Vergelijkende taalwetenschap: Indo-Europese talen Leonid Kulikov -- Vakgroep Taalkunde	5		1	A:1	150
32	A002713	Historische antropologie van de Middeleeuwen en de Vroegmoderne Tijd Anne-Laure Van Bruaene -- Vakgroep Geschiedenis	5		1	A:2	150
33	A002079	Theorieën van de cultuurgeschiedenis Alexander Roose -- Vakgroep Letterkunde	5		1	A:2	150
34	A001819	Theoretische geschiedenis Berber Bevernage -- Vakgroep Geschiedenis	5		1	A:1	150
35	A002226	Wetenschapsgeschiedenis Maarten Van Dyck -- Vakgroep Wijsbegeerte en Moraalwetenschap	5		1	A:2	150
36	A002019	Grondige studie van teksten uit de antieke en middeleeuwse wijsbegeerte Danny Praet -- Vakgroep Wijsbegeerte en Moraalwetenschap	5		1	A:1	150
37	A005252	Schrift en schrijfcultuur tijdens de Middeleeuwen [en] Els De Paermentier -- Vakgroep Geschiedenis	5		1	A:1	150
38	A005056	Literaire vertaaltheorie [en] Arvi Sepp -- Vrije Universiteit Brussel	5		1	A:1	150
39	A005387	Onderzoeksproject [nl, en] Klaas Willems -- Vakgroep Taalkunde	5		1	A:J	150
40	A004062	Onderzoeksproject [nl, en] Lieve Van Hoof -- Vakgroep Geschiedenis	5		1	A:J	150

2.1 Vrije keuze

5.0 studiepunten

Op te nemen: hoogstens 5 studiepunten te selecteren uit het aanbod van de faculteit, van UGent (waaronder de universiteitsbrede keuzevakken) of van een andere universiteit van de Vlaamse Gemeenschap. Na goedkeuring door de faculteit.

[Lijst van universiteitsbrede keuzevakken](#)

3 Stage

10 studiepunten

Nr	Cursus	SP	Ref	MT1	Sessie	Studie
1	A005431 Onderzoeksstage Youri Desplenter -- Vakgroep Letterkunde	10		1	A:J	300

4 Masterproef

15 studiepunten

Nr	Cursus	SP	Ref	MT1	Sessie	Studie
1	A004504 Masterproef Giovannibattista Galdi -- Vakgroep Taalkunde	15		1	A:J	450

Onderwijstalen

Wanneer een cursus niet (enkel) gedoceerd wordt in de onderwijstaal van het programma, worden de werkelijk gebruikte talen aangegeven tussen haakjes na de cursusnaam, met de volgende betekenis:

bg: Bulgaars	de: Duits	es: Spaans	ja: Japans	pl: Pools	sh: Kroatisch/Servisch	zh: Chinees
cs: Tsjechisch	el: Grieks	fr: Frans	nl: Nederlands	pt: Portugees	sl: Sloveens	
da: Deens	en: Engels	it: Italiaans	no: Noors	ru: Russisch	sv: Zweeds	

Semesterinformatie

Semesters worden aangegeven door hun nummer (1 of 2); semester 3 stelt de zomerperiode voor.

Wanneer een semesternummer wordt voorafgegaan wordt door een letter, geeft dit aan dat de cursus aangeboden wordt in meerdere sessies. De letter stelt dan de betrokken sessie voor.

Wanneer een semesternummer tussen haakjes wordt getoond betekent dit dat de cursus dit academiejahr niet aangeboden wordt in de betrokken aanbodsessie. De aanbodfrequentie en het eerstvolgende aanbod worden aangegeven door de onderstaande codes:

a: tweejaarlijks	c: jaarlijks, vanaf 2023-2024	f: jaarlijks, vanaf 2024-2025	i: jaarlijks, vanaf 2025-2026
b: driejaarlijks	d: tweejaarlijks, vanaf 2023-2024	g: tweejaarlijks, vanaf 2024-2025	j: tweejaarlijks, vanaf 2025-2026
	e: driejaarlijks, vanaf 2023-2024	h: driejaarlijks, vanaf 2024-2025	k: driejaarlijks, vanaf 2025-2026

Toelatingsvoorwaarden

Rechtstreeks:

BA taal- en letterkunde (alle afstudeerrichtingen)

Mits het met succes voltooien van een voorbereidingsprogramma:

Bachelor in de Afrikaanse talen en culturen / Archeologie / Geschiedenis / Kunstwetenschappen / Moraalwetenschappen / Oosterse Talen en Culturen / Oost-Europese talen en culturen / Wijsbegeerte / Toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (alle talencombinaties)

Deze studenten dienen een voorbereidingsprogramma van 90 stp. met succes te voltooien. Vanaf het academiejaar 2023-2024 wordt dit voorbereidingsjaar gereduceerd tot 60 stp. Afhankelijk van de vakken die in de Bachelor gevolgd werden, kunnen eventueel diverse vrijstellingen aangevraagd worden.

Arbeidsmarkt

Studenten met een diploma van Master Historische Taal- en Letterkunde beschikken over dezelfde algemene vaardigheden als alle studenten met een masterdiploma in de taal- en letterkunde.

De afgestudeerden HTL kunnen dus terecht op de traditionele afzetmarkten voor universitair gediplomeerden in de taal- en letterkunde: het wetenschappelijk onderzoek, het onderwijs, de culturele sector en het bedrijfsleven. Zij zullen hierbij vooral een historisch perspectief op de taal en haar culturele componenten inbrengen en zowel op taalkundig vlak (de taalfamilies met hun historisch bepaalde verwantschappen) als op letterkundig en cultureel vlak (de historisch bepaalde culturele factoren achter een literatuur en haar eigenheden) eigen accenten weten te leggen.

Aangezien studenten met een masterdiploma Historische Taal- en Letterkunde een eigen specifieke historische verdieping van een taal met haar literatuur en cultureel verleden hebben verworven, spelen zij daarenboven in op de groeiende vraag van de erfgoedsector: het onderzoek rond en het beheer van archieven en monumenten.

De Master HTL en de lesbevoegdheid in het middelbaar onderwijs

Vereist bekwaamheidsbewijs

Om voor een vaste benoeming in aanmerking te komen, en om de meeste kans te maken op een voltijds lessenpakket, is het noodzakelijk een vereist bekwaamheidsbewijs te hebben. De vereiste bekwaamheidsbewijzen voor het secundair onderwijs tweede en derde graad worden gekoppeld aan de gevolgde vakdidactieken aan een universiteit.

Toegang tot een bepaalde vakdidactiek van een taal verkrijgt je op basis van je bachelordiploma taal- en letterkunde. Als je dat hebt verworven, heb je voor elk van je twee talen 60 studiepunten academisch onderwijs gevolgd.

Met een vereist bekwaamheidsbewijs ontvang je een volwaardige lerarenwedde. Iemand met een vereist bekwaamheidsbewijs en voldoende dienstanciënniteit wordt meteen voor alle vakken benoembaar die hij of zij volgens het vereist bekwaamheidsbewijs zou mogen geven.

Studenten die de (tweejarige) educatieve master volgen, verwerven 'automatisch' een dergelijk vereist bekwaamheidsbewijs. Voor de studenten die beslissen om een (eenjarige) domeinmaster te volgen (zoals de Historische Taal- en Letterkunde) en daarna toch nog een lerarenopleiding willen volgen, wordt een [verkort traject van de educatieve master](#) aangeboden. Dit traject bedraagt 60 studiepunten en omvat:

- 18 stp theoretische vorming
- 18 stp vakdidactieken (9 per taal)
- 15 stp stage
- 9 stp vakdidactisch onderzoek

De verkorte educatieve master wordt behalve in Gent, ook (gedeeltelijk) in Kortrijk, Oudenaarde en Brugge aangeboden. Er hoeft enkel het basisinschrijvingsgeld betaald te worden (dus niet het verhoogde inschrijvingsgeld zoals voor ManaMa's gebruikelijk is).

Voor een optimale doorstroom naar een eventuele verkorte educatieve master raadt men aan om in de domeinmaster – bijvoorbeeld de master HTL – op zijn minst nog 5 stp per taal op te nemen.

Instroom via het voorbereidingsjaar

Studenten die de Master Historische Taal- en Letterkunde aanvatten op basis van het voorbereidingsjaar en bijvoorbeeld reeds in het bezit zijn van een Master in de Geschiedenis, kunnen nadien een verkorte educatieve master "Cultuurwetenschappen" volgen, zie [deze link](#). Zij zullen de vakdidactiek "cultuurwetenschappen" en de vakdidactiek "geschiedenis" volgen. Daarnaast hebben zij nog keuzeruimte voor een extra vakdidactiek. Standaard wordt kunstgeschiedenis aangeboden, maar deze vakdidactiek kan worden ingeruild voor een vakdidactiek van een taal, op voorwaarde dat die taal voor 60 studiepunten bestudeerd werd (bachelor- en masterjaren samen). Studenten die deze optie willen openhouden, moeten in het voorbereidingsjaar bijgevolg alle "taalstudiepunten" inzetten op één taal en deze niet verdelen over twee talen.

Afgestudeerd zonder pedagogisch diploma?

Met een masterdiploma in de Historische Taal- en Letterkunde kun je aangesteld worden als leraar in het secundair onderwijs zonder dat je daarom het diploma van leraar hoeft te hebben. Dit valt volgens het decreet op de bekwaamheidsbewijzen onder '[andere bekwaamheidsbewijzen](#)'. Je ontvangt in dit geval geen volledig loon; het loon ligt iets lager dan de wedde van een professionele bachelor (de vroegere regent). De duur van zo'n aanstelling is beperkt en je bent verplicht om ondertussen een lerarenopleiding te volgen. Je zit dan in een 'LIO-baan', 'leraar in opleiding', waarbij je uren als leraar meetellen voor je stage in de verkorte educatieve master.

Vastleggen curricula

In het academiejaar 2022-2023 worden de studenten verzocht om **uiterlijk op maandag 10 oktober 2022** hun volledig en als definitief geldend curriculum, inclusief de eventuele keuzes, in te dienen. Voor alle opleidingen moeten de curricula van de studenten elektronisch worden ingediend via de toepassing die men vindt via [deze link](#). Meer info hierover krijgen de studenten via hun UGent-mail. Eventuele voorstellen voor wijzigingen moeten zonder verwijl aan de facultaire studentenadministratie worden meegedeeld.

Infosessie

De infosessie voor de master Historische Taal- en Letterkunde vindt plaats op **maandag 26 september 2022, om 17.30u tot 18.30u** in leslokaal 0.2.

Aanvragen aan de GIT-commissie

Informatie over het aanvragen van een GIT vind je via [deze link](#).

VERPLICHTE VAKKEN

Boekgeschiedenis (Kornee van der Haven, Youri Desplenter)

Met dit opleidingsonderdeel wordt beoogd de studenten in te leiden in de boekgeschiedenis tot ca. 1800 en de beschrijving van handschriften en oude drukken, als methodologische hulpdiscipline bij het onderzoek van culturele artefacten uit de oudheid, de middeleeuwen en de vroegmoderne tijd. In de laatste decennia is inzicht in de materiële context waarin teksten en afbeeldingen zijn ingebed immers een voorwaarde geworden voor een goede situering in de cultuurgeschiedenis.

Initiatie tot de codicologie: materialen, samenstelling en opmaak, schrift, decoratie, bindwerk, geschiedenis van het handschrift;

Initiatie tot het vroege drukwerk: druktechniek, materialen, collatie, bindwerk. Methodes en richtlijnen voor de beschrijving. Gevolgen boekdrukkunst voor ordening van informatie en ontwikkeling van nieuwe schrijf- en leestechneken.

Vak in het Engels gedoceerd.

Eén van de twee volgende vakken (indien gewenst kan het “andere” vak als keuzevak worden opgenomen)

Theorie en methodes van de literatuurgeschiedenis (Youri Desplenter, Jürgen Pieters)

In dit vak worden de studenten vertrouwd gemaakt met een aantal basisconcepten betreffende de historische studie van literaire teksten en de geschiedschrijving over literatuur. Daarin komen de volgende vragen aan bod: Wat is het object van de ‘historische letterkunde’? Wat zijn de voor- en nadelen van een cultuurhistorische lectuur? Welke vormen kan zo’n lectuur aannemen? Hoe kunnen we het begrip ‘context’ definiëren? Waarin onderscheiden literaire teksten zich van andere historische bronnen? Dit dient zich aan als een beknopte introductie op de leespraktijken binnen o.a. het Cultural Materialism en het New Historicism. Terzelfder tijd worden de studenten ingeleid in de methodologie van het historisch literatuuronderzoek, waarbij wordt ingegaan op de materiële aspecten van diverse tekstdragers (vooral handschriften en vroege drukken), evenals op de editietechniek – toch voor zover dat alles implicaties voor de tekstgeschiedenis heeft. Een en ander wordt gekoppeld aan de geschiedenis van het boek. Voor wat betreft de handschriftelijke literatuur wordt nagegaan wat de gevolgen zijn van het perspectief van de New/Material Philology voor het historisch literatuuronderzoek. Einddoel is dat de studenten aan de hand van de colleges, begeleide achtergrondlectuur en een aantal oefeningen een vergelijkende analyse maken van hoe een werk of een auteur in de loop der tijd in verschillende literatuurgeschiedenissen werd voorgesteld.

Language Variation and Change (Anne Breitbarth, Hannah Booth, Alexandra Simonenko)

In deze cursus wordt de taalvariatie en -verandering met focus op syntactische variatie en verandering bestudeerd. Het vak bestaat uit twee grotere delen: een theoretisch gedeelte dat vooral uit de gezamenlijke discussie van fundamentele publicaties op dit gebied bestaat, en een eigen onderzoeksproject rond een gekozen syntactische verandering met behulp van een geparst corpus (slechts voor een beperkt aantal talen beschikbaar, o.a.: Engels, Frans, Portugees, IJslands, Oud- en Middelnederduits, Chinees). Het werken met die corpora wordt via kennisclips, een tutorial, en een oefeningssessie aangeleerd.

Vak in het Engels gedoceerd.

TAALSPECIFIEKE OPLEIDINGSONDERDELEN

DUIITS

[Duitse Taalkunde: Historische ontwikkeling van het Duits](#) (Anne Breitbarth)

Na een beknopte historische en cultuurhistorische situering wordt aan de hand van teksten uit de verschillende periodes de grammatica (fonologie, morfologie en syntaxis) van elk taalstadium van het Hoog- en Nederduits behandeld, en de diachrone processen waardoor deze samenhangen. In een eigen empirisch onderzoek wordt de verworven kennis verdiept en toegepast. Studenten die een EduMA volgen kunnen het thema "Sprachgeschichte und Schule" bewerken, waarbij kennis over de historische ontwikkeling van het Duits ingezet wordt om het onderwijs van Duits (als tweede taal) te ondersteunen (vb. om traditioneel moeilijke vragen zoals congruentie van bijvoeglijke naamwoorden te begrijpen).

[Duitse taalkunde: Systeemlinguïstiek \(bijzondere vraagstukken\)](#) (Anne Breitbarth)

Bij de aangeboden leerstof zal worden ingegaan op diachrone veranderingen binnen het Duitse taalsysteem en de taalkundige verklaring ervan. Aan de hand van enerzijds colleges en anderzijds wekelijkse opdrachten die aanleiding moeten geven tot discussie, worden op een gevorderd niveau theorieën betreffende de verandering van delen van het taalsysteem behandeld (fonologie morfologie, syntaxis, semantiek, pragmatiek), maar ook deze delen overschrijdende veranderingen (bijv. grammaticalisatie).

ENGELS

Engelse taalkunde: Oud- en Middelenengels (Ellen Simon)

De studenten krijgen in een eerste deel van de cursus een overzicht van de belangrijkste overgeleverde Oudengelse en Middelenengelse teksten; de geschiedenis en de archeologie van het leven in Engeland in de Oudengelse periode; de (socio-) linguïstische evolutie van het Oud- en het Middelenengels.

In een tweede deel gaan we in op een aantal capita selecta, zoals oorzaken van taalverandering, de geschiedenis van de Engelse spelling of het gebruik van corpora.

Daarnaast werken studenten doorheen het semester aan een project rond een thema dat aansluit bij hun interesses. Ze bereiden, in overleg met de docent, een presentatie in de klas voor op basis van een literatuurstudie over een specifiek onderwerp van de historische taalkunde van het Engels

Historische Engelstalige Letterkunde I (Elly McCausland)

Broadly speaking, this course examines literary 'journeys': physical journeys; emotional journeys; metaphorical journeys; journeys towards wisdom; journeys for escape; journeys for homecoming. It connects this overarching theme to a variety of historical literature and a range of theoretical approaches, including feminist/gender theory, postcolonial theory and spatiality theory. The aim is to gain a broad overview of the key periods of English literature from the later medieval period (texts such as 'The Wanderer' and *Sir Gawain and the Green Knight*) through to the Victorian period (Charlotte Brontë's *Villette*), and to examine the contexts of these periods through representative texts. Moreover, recurring tropes in these texts - the island (in, for example, *Robinson Crusoe* and *The Tempest*), the lone wanderer, the shipwreck (in, for example, *The Isle of Pines* and 'The Rime of the Ancient Mariner'), the flaneur - will form key focal points, prompting us to consider why certain aspects of the journey have captured the literary imagination across a period of several centuries.

Historische Engelstalige letterkunde II (Eloïse Forestier)

Dit gespecialiseerde vak focust op literatuur in het Engels, maar heeft ook oog voor de receptie en vertaling van anderstalige literatuur. We bestuderen de impact van de Europese revoluties op de vrijheid van meningsuiting van vrouwen en gaan na hoe vrouwen en mannen voor vrouwenrechten ijverden in verschillende literaire contexten (romans, pamfletten en tijdschriften, zoals bijvoorbeeld *The English Woman's Journal*, 1858-1864). Aan de hand van een transnationale benadering onderzoeken we hoe publicaties zoals Mary Wollstonecraft's, *A Vindication of the Rights of Women* (1792) voortbouwden op Olympe de Gouges, *Declaration of the Rights of Woman and of the Female Citizen* (1791), en zo de weg bereidden voor de baanbrekende feministische roman *The Tenant of Wildfell Hall* (1848) van Anne Brontë. Enkele jaren later beïnvloedde de publicatie en vertaling van Hertha (1856) van Fredrika Bremer de loop van de sociale en politieke geschiedenis, met onder andere veranderingen in de juridische status van vrouwen. Naar het einde van de eeuw toe ontstond een nieuwe trend, waarbij het in vraag stellen van sociale en juridische normen, die de innerlijke beleefwereld van vrouwen in een patriarchale maatschappij blootlegde (*A Doll's House*, 1879, *The Awakening*, 1899). Naast dit historische overzicht zullen studenten kennismaken met belangrijke theoretische werken over feminisme en de netwerken van vrouwen (Karen Offen, Joan Wallach Scott, Bonnie Anderson, Margaret McFadden, Helena Michie). Een andere doelstelling van het vak is de studie van het impact van het feminisme op literaire aspecten zoals karakterisering en plotontwikkeling, bijvoorbeeld in relatie tot het centrale instituut van het huwelijk in de negentiende eeuw.

FRANS

Diachronie van het Frans (Peter Lauwers, Marieke Van Acker)

De cursus is erop gericht om de studenten

1) de grote tendensen van taalverandering te leren observeren van het Oudfrans tot het hedendaagse Frans

2) de voornaamste taalkenmerken van het Oud- en Middelfrans te leren herkennen via de lectuur van oude teksten

3) zelfstandig Oud-en Middelfranse teksten te leren lezen en analyseren

De colleges omvatten twee delen :

- een theoretische gedeelte, met de belangrijkste morfo-syntactische evoluties in het Oud-Frans : het verdwijnen van het casussysteem, de evolutie van de woordvolgorde, het ontwikkelen van lidwoorden en andere determinatoren, de cliticisering van de voornaamwoorden, grammaticalisatie en het ontwikkelen van bijwoorden

- een toegepast gedeelte, waarin deze evoluties geobserveerd worden in tekstfragmenten van de negende tot de zeventiende eeuw en dieper ingegaan wordt op socio-linguïstische evoluties.

De colleges worden aangevuld met zelfstandig werk (vertalen en analyseren van tekstfragmenten) en een werkstuk.

Moderne Franse Letterkunde: bijzondere vraagstukken III (Alexander Roose)

Grondige lectuur en analyse van belangrijke literaire teksten uit de 17e tot 19e eeuw: sprookjes, Le conte de fées, classicisme en modernisme.

GOTISCH

[Gotisch](#) (Anne Breitbarth, Giacomo Bucci)

Na een historische en cultuurhistorische inleiding wordt aandacht besteed aan de Gotische taal en de taalkundige analyse ervan. Bij de Gotische teksten, waaronder de beroemde Bijbelvertaling van Wulfila, gaat het om de oudste doorlopende teksten uit de hele Germaanse overlevering. Het Gotisch is daarom van bijzonder belang ook voor de studie van andere oude Germaanse talen.

Vak in het Engels gedoceerd.

GRIEKS

Oudgriekse taalkunde: bijzondere vraagstukken (Andrea Cuomo)

Het centrale onderwerp van dit vak is de sociolinguïstiek van het Atticisme. In de lessen ligt de klemtoon op het ontstaan van een taalkundige correctheid en het concept van Atticisme bij de Grieken. We onderzoeken verschillende bewijzen van taalkundige zelf-reflectie. Bij het bestuderen van het Attische proza van latere auteurs (van de tweede sofistiek tot de Byzantijnse periode) richten we onze aandacht op:

- (a) hoe enkele taalfuncties (bv. modaliteit) beïnvloed werden door het gesproken en andere laag-register substraten van het Grieks ;
- (b) hoe handboeken (bv. grammatica's en lexica) een impact hadden op het taalgebruik ;
- (c) de rol van Middeleeuws-Griekse grammatici in het vormgeven van het Atticisme ;
- (d) hoe het concept van Attisch proza veranderde doorheen de eeuwen.

We bestuderen een variëteit aan teksten en focusen daarbij op concepten als diglossie, koinè, sociolect, alsook op de rol van digital humanities in de taalkunde.

Vak in het Engels gedoceerd.

Oudgriekse letterkunde: bijzondere vraagstukken (Evelien Bracke)

In dit vak exploreren we de historie van gender in de studie van Oudgriekse literatuur. We lezen en analyseren voorbeelden uit de literatuur vanaf de archaïsche periode tot de vroege middeleeuwen, met aandacht voor moderne receptie.

Tegen het einde van dit vak kan je:

- verschillende literaire theorieën en methoden toepassen op Oudgriekse teksten, teneinde systemische mechanismen omtrent normativiteit en marginalisatie in de oudheid literair-historisch te plaatsen;
- een bredere kennis aantonen van, en vertrouwdheid met, de Oudgriekse literatuur uit verschillende, ook niet-canonieke, genres en periodes;
- met professionele hulpmiddelen Oudgriekse teksten en moderne receptie zelfstandig begrijpen, interpreteren en voor een groep presenteren;
- eigen onderzoek digitaal met een niet-academisch publiek delen;
- actief participeren aan kritische discussies over primaire en secundaire literatuur

Het vak omvat een onderzoeksgerichte bespreking en analyse van capita selecta uit de Oudgriekse letterkunde. Gedetailleerde analyse voorafgegaan door een of meerdere theoretische inleidingscolleges. Minstens één college wordt gegeven door een gastspreker met onderzoekservaring in het thema van de lessenreeks.

Thema 2022-23: Gender en de oudheid.

Middeleeuws-Griekse taal- en letterkunde (Floris Bernard, Julián Bértola, Píril Us McLennan, Nina Vanhoutte)

Deze cursus biedt een overzicht van de voornaamste literaire genres en taalkundige evoluties in het Grieks van de 4e tot de 15e eeuw. Na een algemene sessie gaan enkele chronologisch geordende sessies in op een specifieke periode, terwijl sommige sessies specifieke genres in een brede diachronische context behandelen. Er is steeds een focus op

- de complexe verhouding met de antieke erfenis van taal en literatuur
- de inbedding van teksten in een specifieke historische, culturele, en/of religieuze context (propaganda, kritiek, sociale spanningen, onderwijs, rituelen, etc.)
- de specificiteit van tekstuele productie en consumptie in de middeleeuwen (boekcultuur, auteurschap, fluïde teksten, enz.)

Vak in het Engels gedoceerd.

Niet-literaire Oudgriekse teksten (Klaas Bentein, Yasmine Amory)

In deze cursus krijgen studenten een overzicht van de voornaamste niet-literaire genres, en hun typische kenmerken (taalkundig en materieel/typografisch). De lessen zijn thematisch opgebouwd rond thema's zoals familie, vriendschap, dood, magie, stad & staat, etc. De teksten die gelezen worden, komen zowel uit de Klassieke als Post-klassieke periode; bijzondere aandacht wordt bij de lectuur besteed aan de socio-historische context van schrijven. Als inleiding op de cursus krijgen de studenten een beknopt overzicht van de eenheden van 'papyrologie' en 'epigrafie' als disciplines, met bijzondere aandacht voor hun totstandkoming, en hun voornaamste hulpmiddelen (woordenboeken, grammatica's, online tools, etc.).

ITALIAANS

Italiaanse taalkunde – Bijzondere vraagstukken II (Kim Groothuis)

Dit gespecialiseerd opleidingsonderdeel biedt de student de mogelijkheid aan de taalkundige reflectie over het Italiaans en verwante talen uit te diepen. De cursus focust op

- 1) de hoofdgroepen van de talen die in Italië gesproken worden
- 2) de belangrijkste fonologische en morfosyntactische veranderingen van Latijn naar het Italo-Romaans

Tijdens deze cursus zullen de studenten ook hun taalvaardigheid verder opbouwen

- Leesvaardigheid, door het lezen van wetenschappelijke artikels en hoofdstukken
- Luistervaardigheid, door te luisteren naar de lessen
- Schrijfvaardigheid, door het schrijven van een onderzoekspaper
- Spreekvaardigheid, door de discussie tijdens de lessen en het geven van een presentatie.

De volgende onderwerpen zullen aan bod komen tijdens de cursus:

1. Inleiding: meertaligheid in Italië en de belangrijkste dialectgroepen
2. Noord-Italiaanse dialecten
3. Zuid-Italiaanse dialecten
4. Dialecten uit midden-Italië en het Toscaans
5. Andere (Italo?-)Romaanse talen
6. Regionaal Italiaans
7. Microteaching: klein onderzoek naar één of meerdere dialectkenmerken

Italiaanse letterkunde – Bijzondere vraagstukken II (Teodoro Katinis)

Dit opleidingsonderdeel bestudeert vooraanstaande literaire werken van de Italiaanse Renaissance. Het beoogt een overzicht aan te bieden van de wedergeboorte van het Platonisme in de Italiaanse literaire context. Het opleidingsonderdeel analyseert de interactie tussen de Italiaanse literatuur en het filosofische debat in volkstalige werken van de 15de en de 16de eeuw. De studenten zullen begeleid worden in het verkennen van verschillende literaire thema's en theorieën.

LATIJN

[Latijnse taalkunde: bijzondere vraagstukken taal I](#) (Giambattista Galdi, Marieke Van Acker, Kim Groothuis)

In dit onderdeel zullen we geselecteerde niet-literaire Latijnse bronnen lezen, vertalen en becommentariëren. Het lesmateriaal bestaat uit verschillende teksten uit de (latere) keizertijd en vroege middeleeuwen en bevat o.a. opschriften, papyri, vervloekingstabletten, juridische documenten. Elke tekstsoort zal ingeleid en besproken worden. Bijzondere aandacht zal besteed worden aan de "afwijkende" linguïstische kenmerken die een belangrijke rol spelen in de evolutie naar de Romaanse talen.

Vak in het Engels gedoceerd

[Latijnse taalkunde: bijzondere vraagstukken II](#) (Simon Aerts, Kim Groothuis, Marieke Van Acker, Giambattista Galdi)

Dit opleidingsonderdeel geeft inzicht in syntactische veranderingen in de geschiedenis van het Latijn en in de overgang naar de Romaanse talen. Deze taalveranderingen worden bestudeerd vanuit verschillende theoretische invalshoeken (traditionele grammatica, generatieve syntaxis en functionele benaderingen). De cursus zal een selectie van Laatlatijnse teksten bespreken.

- Taalveranderingen in de Latijnse morfosyntaxis vanuit het perspectief van de meest gangbare moderne taalkundige frameworks (bijv. generatief, functioneel);
- Verschillende casussen van grammaticalisatie, zowel in het nominale en verbale domein als in het zinsdomein (bijv. het ontstaan van het Romaanse futurum en de conditionalis, de grammaticalisatie van perfectieve hulpwerkwoorden, het ontstaan van lidwoorden etc.);
- Dit kunnen mogelijke taalveranderingen zijn die behandeld kunnen worden: - Veranderingen in complementatiepatronen (Acl en finiete complementszinnen)
 - Veranderingen in woordvolgorde (van OV naar VO, V2);
 - Veranderingen in negatie;
 - Veranderingen in het casussysteem;
- Corpusonderzoeksmethoden in historische taalkunde.

[Latijnse poëtica: Oudheid](#) (Marco Formisano)

Deze cursus onderzoekt laat-Latijnse dichtkunst door de lectuur en de analyse van verschillende teksten. Centraal staat de vraag naar de originaliteit van de laat-Latijnse literatuur. Is het mogelijk de laat-Latijnse poëzie op zichzelf te lezen en te waarderen zonder delens van de klassieke poëzie?

We lezen en analyseren het werk van Ausonius, Claudianus, Rutilius Namatianus, Sidonius Apollinaris, Venantius Fortunatus en andere laat-antieke auteurs binnen de context van de laat-antieke poëtica. We hanteren daarbij een thematische aanpak. Tegelijkertijd zal deze cursus ook een bijzondere oefening van hermeneutiek zijn, omdat we de teksten gaan lezen zonder te verwijzen naar de biografie van hun auteurs of naar de historische context of naar intertekstuele relaties met andere teksten. In plaats daarvan lezen we intensief verschillende bijdragen tot literaire theorie en esthetiek. Daarbovenop zal aandacht op de functie van het landschap, het milieu en van andere niet-menselijke aspecten gericht worden.

[Latijnse Poëtica: Middeleeuwen](#) (Wim Verbaal)

Dit specialiserend opleidingsonderdeel van de Latijnse literatuurwetenschap is opgezet als onderzoekseminarie en wil de studenten een inleiding tot de Latijnse poëtica van de middeleeuwen (ca. 500–1500) bieden. Het centrale thema van de lessenreeks is het Latijn in contact en in dialoog met andere Europese literaturen. Vanuit de lectuur van een gevarieerde

selectie van (fragmenten uit) Latijnse poëzie en proza uit verschillende periodes en regio's, krijgen de studenten een verscherpt inzicht in de literaire geschiedenis van het Latijn na de oudheid en bevragen zij in ruimere zin de positie en het belang van de Latijnse middeleeuwen in de Europese literatuurgeschiedenis. Van de studenten wordt verwacht dat zij goed voorbereid deelnemen aan de lessen.

De cursus bevat volgende onderdelen:

- A. Een theoretische inleiding tot de Latijnse poëtica van de middeleeuwen die vertrekt vanuit een duiding en problematisering van de begrippen 'middeleeuws', 'Latijn' en 'literatuur'.
- B. Een chronologisch literair-historisch overzicht van de Latijnse literatuur na het uitsterven van het Latijn als moedertaal met speciale aandacht voor het Latijn in contact met andere Europese literaire culturen.
- C. Een eerste verkenning van een specifiek tekstcorpus dat verband houdt met het lopend onderzoek van de docent.
- D. De studie in groeps- en individueel verband van een opgegeven onderzoeksvraagstelling binnen het behandelde programma aan de hand van een of meer zelfgekozen teksten. Er wordt een grote activiteit en verantwoordelijkheid van de student gevraagd met het oog op de te lezen en te bespreken fragmenten. Indien gewenst kan een deel van het corpus als zelfstandige lectuur worden opgegeven.
- E. De studenten worden tijdens de cursus nauw betrokken bij de onderzoeksactiviteiten van de lesgevers.

Vak in het Engels gedoceerd.

NEDERLANDS

Oudnederlands (Youri Desplenter)

Oudnederlands is de verzamelnaam voor een groep verwante dialecten die zich rond het begin van de vijfde eeuw uit het West-Germaans hebben ontwikkeld. Het Oudnederlandse en het huidige Nederlandse taalgebied komen daarbij niet helemaal overeen: ook regio's die nu tot Frankrijk en Duitsland behoren, kenden Oudnederlandse dialecten. In een deel van het huidige Nederland sprak men dan weer geen Oudnederlands. In de loop van de twaalfde eeuw evolueerde Oudnederlands – in ouder onderzoek Oudnederfrankisch genoemd – naar Middelnederlands.

Tussen het overgeleverde tekstmateriaal treffen we kleinere taaluitingen aan, zoals (magische) formules en het bekende Hebban olla vogala (ca. 1100), maar ook grotere teksten. In chronologische volgorde zijn dat de Wachtendonckse Psalmen (tiende eeuw) – een interlineaire vertaling van de Psalmen – de Leidse Willeram (ca. 1100) – een vertaling van en een commentaar op het Hooglied – en de Mittelfränkische Reimbibel (begin twaalfde eeuw), in tegenstelling tot wat de naam laat vermoeden noch Middelfrankisch, noch een bijbel, maar een bij het Oudnederlands aansluitende verzameling van zowel bijbelse als niet-bijbelse verhalen.

Nagenoeg het volledige Oudnederlandse materiaal komt in dit college aan bod, soms kort, zeker in het geval van de grotere teksten heel uitvoerig. Omdat het begrijpen van de teksten centraal staat, besteden we aandacht aan alle belangrijke facetten van het tekstmateriaal: verklaring van de woordenschat en etymologische naast grammaticale duiding zijn evident, maar de teksten worden ook uitgebreid (cultuur)historisch gecontextualiseerd en (desgevallend) in hun literaire traditie gesitueerd. Verder wordt er, zeker bij de bekendere exemplaren, ingegaan op hoe ze in het onderzoek werden beschouwd, vanaf de humanistische periode tot nu.

Via eigen lectuur van een aantal standaardartikelen en twee vertaal oefeningen gaan de studenten ook in belangrijke mate zelfstandig met het Oudnederlandse materiaal aan de slag.

Nederlandse taalkunde: taalkundige analyse van historische teksten (Johan De Caluwe)

In dit vak maken we kennis met de historische sociolinguïstiek als brede, internationale discipline, en gaan we na wat dat onderzoeksperspectief voor het Nederlands kan betekenen. Aan de hand van artikelen over een aantal casestudies, gaan we na welke bronnen we kunnen gebruiken om te reconstrueren hoe mensen echt spraken in de 16e, 17e, 18e, 19e, en eerste helft 20^e eeuw, de periode dus waarvoor we niets dan geschreven bronnen hebben om ons te documenteren. Vervolgens bekijken we diepgaander de periode 1800-1950 aan de hand van voornamelijk literaire bronnen: wat leren we over het reële taalgebruik van Vlamingen uit romandialogen uit die periode? Welk Nederlands (dialectisch, intermediair, standaardtaal, Frans-gekleurd, Hollands-gekleurd.) wordt personages uit alle mogelijke rangen en standen van de maatschappij in de mond gelegd? En wat leren we daaruit over de vorm en de functie van die verschillende variëteiten?

Nederlandse letterkunde: oudere periode I (Youri Desplenter)

Over wraak, zonden, het Laatste Oordeel en visies op het Midden-Oosten: handschrift Oxford, Bodleian Library, Marshall 29 (2de helft 14de eeuw)

In overeenstemming met hoe men in de laatste decennia middeleeuwse literatuur is gaan bestuderen, staat in dit college niet een auteur of een tekst centraal, maar een manuscript. Handschrift Oxford, Bodleian Library, Marshall 29 kwam in de tweede helft van de veertiende eeuw in Brabant tot stand, en de opdrachtgever had zonder twijfel een erg duidelijke functie voor het boek voor ogen. De compositie is namelijk weloverwogen, en vormt meer bepaald wat we een 'mini-bibliotheek met Middelnederlandse didactische lekenliteratuur' kunnen noemen. Er zijn vier grote delen te onderscheiden, die elk uit één of meerdere Middelnederlandse berijmde teksten bestaan. Het eerste deel bevat de *Melibeus*, een uit het Latijn bewerkte allegorische dialoog tussen Prudentia en haar echtgenoot Melibeus, die naar aanleiding van brutale geweldpleging op hun dochter en Prudentia zelf thema's als wraak, recht en bestuur bespreken. In het tweede vinden we

Jans teesteye, een dialoog tussen een zekere Jan en de weinig geleerde Wouter, waarin allerlei religieus-morele ontwikkelingen en sociaal-maatschappelijke verhoudingen op soms komische manier de revue passeren. Kleinere teksten als *Noch meer vanden wiven* en *Dit es van ghevene* vervolledigen dit deel. Het derde bevat *Boec van der wraken*, een verzameling illustraties van de straffen die God zondige vorsten en volkeren doorheen de geschiedenis oplegde. Op die manier wordt bijvoorbeeld het verlies van het Franse leger op de Groeningekouter (1302) verklaard. Het vierde deel ten slotte bestaat uit onder meer *Dit es van Maskeroen*, een Satansproces met de Moeder Gods als middelares voor de gevallen mensheid, *Dit es van Saladijn*, waarin een gevangen kruisridder sultan Saladijn in de ridderidealen inwijdt en *Dit sijn die x plaghen ende die x ghebode*, een berijmd traktaat over de tien plagen van Egypte en de Tien Geboden.

Melibeus, *Jans teesteye* en *Boec van der wraken* – de hoofdt teksten van de eerste drie delen – worden nu aan Jan van Boendale toegeschreven, en zijn geschriften die dus gedurende de eerste helft van de veertiende eeuw in Antwerpen tot stand zijn gekomen. De laatste twee zijn enkel in dit handschrift volledig bewaard. Ook de meeste teksten uit het vierde deel kennen we niet uit andere manuscripten.

Handschrift Oxford, Bodleian Library, Marshall 29 vormt met andere woorden een unieke – en nog relatief weinig bestudeerde – verzameling met Middelnederlandse moralistisch-didactische literatuur. Het biedt ons inzicht in de dagelijkse leefomstandigheden, denkbeelden, oordelen, voorkeuren, dromen en angsten van de mens in de laatmiddeleeuwse Lage Landen.

Voor de studie van de teksten in handschrift Oxford, Bodleian Library, Marshall 29 – soms in het Middelnederlands, soms in een moderne hertaling – maken we gebruik van de verschillende invalshoeken en onderzoeksparadigmata die de huidige mediëvistiek beheersen. Op die manier zullen we inzicht trachten te bekomen in wat de lagere adel en de hogere burgerij in de veertiende-eeuwse Nederlanden verondersteld werden te lezen en te weten, en hoe Middelnederlandse handschriftelijke literatuur functioneerde.

Nederlandse letterkunde: oudere periode II (Kornee van der Haven)

Kolonialisme en Nederlandse literatuur in de vroegmoderne tijd (1600-1800) Portugal en Spanje achterna, zet de Nederlandse Republiek zich aan het begin van de zeventiende eeuw op de wereldkaart. Met de oprichting van de Verenigde Oost-Indische Compagnie (1602) en de West-Indische Compagnie (1621) wordt de Republiek even de protagonist in de internationale handel – niet toevallig valt dit samen met de Gouden Eeuw. Deze reizen brengen Nederlandse koop- en scheepslieden al vroeg in contact met onbekende landen, volken en culturen. Dit gaat samen met een stortvloed aan (imaginaire) reisverhalen, dagboeken en koloniale romans. Het onbekende wordt door de Republiek geïnventariseerd, geanalyseerd en in grote mate geproduceerd: niet alleen zijn slechts weinig reisbeschrijvers ook echt in de koloniën geweest, veelal is de koloniale Ander een leeg vlak waar fantasieën en vooroordelen op worden geprojecteerd.

Aanvankelijk wordt de koloniale Ander beschreven in termen van verwondering en afschuw, zoals bijvoorbeeld duidelijk wordt uit de bekende 'Afrikaanse Brieven' van Willem van Focquenbroch in diens *Afrikaense Thalia* (1678). Afrikanen worden clichématig voorgesteld als halve duivels, primitief, vaak naakt en sprekend of zingend in onbekende, luide en barbaarse klanken. Decennia later ontstaat het beeld van de vreedzame wilden, vrij van maatschappelijke verdorvenheid en één met de natuur – een beeld dat met name in de Verlichting populair zal worden met het concept van de 'edele wilde' (bijvoorbeeld in Reinhart van Post uit 1791). Tegelijk echter, wordt de representatie van de koloniale Ander steeds meer ingezet om koloniale wanpraktijken te legitimeren.

De veranderende beeldvorming van het koloniale Andere, of dit nu personen, gebruiken, dieren of landstreken betreft, werd en wordt in hoge mate bepaald door de culturele en ideologische context waarin die beeldvorming tot stand komt. De postkoloniale kritiek van de afgelopen decennia heeft geprobeerd om het koloniale discours van de vroegmoderne tijd beter te doorgronden en van daaruit ook de culturele stereotypieën die verbonden zijn met racisme en nationalisme vandaag beter te begrijpen. Belangrijke denkers wat dat betreft zijn Edward Said en Homi Bhabha, maar ook literatuurwetenschappers als Stephen Greenblatt hebben uitgebreid geschreven over de invloed van culturele en literaire representaties op het koloniale denken. In dit seminarie zullen enkele van de concepten die deze denkers aanreiken (zoals de Ander, oriëntalisme, de mythe, het miraculeuze ['wonder'] en bezit ['possession']) nader worden toegelicht 25 om te

bezien in hoeverre die concepten ons kunnen helpen om de koloniale achtergronden van de Nederlandstalige vroegmoderne literatuur beter te begrijpen.

In enkele inleidende colleges behandelen we eerst de koloniale geschiedenis van de Nederlanden (1600-1800), om vervolgens te kijken naar de verschillende genres die beschrijvingen van het Andere mogelijk maakten – hierbij ligt de nadruk op de tragedie, het reisverhaal en de roman. Het is daarna de bedoeling om de bovengenoemde dynamiek in het schrijven over de koloniën aan de orde te laten komen. Aan hand van het werk van enkele invloedrijke auteurs op het terrein van de (post)koloniale literatuur- en cultuurstudie (Said, Greenblatt, Barthes, Certeau) worden verschillende analytische kaders geïntroduceerd die van belang zijn om de representatie van het onbekende in de vroegmoderne Nederlandse literatuur te bestuderen. Aan de hand van begrippen die de studenten ontleenen aan een van de in de colleges besproken theoretische teksten, analyseren zij in de tweede helft van de cursus zelfstandig een literair werk uit de zeventiende of achttiende eeuw. Op basis van dit onderzoek formuleren zij vervolgens een stelling die in de les verdedigd wordt. Deze argumentatie wordt gevolgd door een tegenargumentatie van een medestudent. Een confrontatie over de verschillende standpunten in het debat over koloniale literatuur staat in deze colleges centraal en de studenten oefenen daarmee meteen enkele retorische technieken die een scherpere profilering in academische discussies mogelijk maken.

Literatuur

Primair: - Willem Ysbrandsz Bontekoe, *lournael ofte Gedenckwaardige beschrijvinghe* (1646) - Jan de Marre, *Batavia* (1740) - Elizabeth Maria Post, *Reinhart, of natuur en godsdienst* (1791) - Nicolaas Simon van Winter, *Monzongo, of de koningklyke slaaf* (1774) - Petronella Moens, *Aardenburg, of de onbekende volksplanting in Zuid-Amerika* (1817)
Theoretisch (steeds enkel de introductie of een selectie van hoofdstukken): - Roland Barthes, *Mythologies* (1957) - Michel de Certeau, *The writing of history (L'écriture de l'histoire)* (1975) - Stephen Greenblatt, *Marvelous Possessions: The wonder of the New World* (1991) - Edward Said, *Orientalism* (1978)

IBEROROMAANSE TALEN

Portugese taal- en letterkunde (Renata Enghels, Pedro António Freire Santos de Sena Lino)

Op de basis van teksten, video's, beelden en andere historische bronnen analyseren we de Portugese taal- en letterkunde. We volgen de ontwikkelingen in de Portugese taal en literatuur, van het Galicisch-Portugese liedboek tot de experimentele en concrete poëzie van de twintigste eeuw.

1. Het geluid van de zee

Taalkunde: Het fonologische systeem van de Portugese varianten. De verschillen met de fonologie van het Galicisch en het Spaans. Letterkunde: de zee en het reizen in de Portugese letterkunde.

2. Van de Lusitaniërs tot Galicisch-Portugees (4e eeuw BC – 14e eeuw)

De evolutie van het Portugees. Met de Kharjas en het Galicisch-Portugese liedboek als bronnen zullen we bestuderen: de invloed van pre-Romaanse talen, de kenmerken van het Latijn dat gesproken werd op het Iberische schiereiland, de Arabische invloed en het ontstaan van het Galicisch-Portugees.

3. Wortels en afstand: conservatisme en de invloed van de zee (14e-16e eeuw)

Analyse van de kenmerken van het Portugese Quinhentisme a.d.h.v. de lyrische poëzie van Luís Vaz de Camões en Os Lusíadas. De eerste Portugese grammatica's, de Quinhentistische invloed van het Latijn op het Portugees. Het proces van onbenadrukt vocalisme in Europees Portugees. Algemene aspecten van semantiek.

4. Barok en Neo-classicisme (17e-18e eeuw) Letterkunde: Barok, Classicisme, het erudiete bilinguïsme van de 18e eeuw.

Taalkunde: de eerste woordenboeken, fonologie, fonetica en prosodie, interferenties.

5. Romantiek en realisme (19e eeuw)

Analyse en discussie van verschillende voorbeelden, gebaseerd op een lezing van Frei Luís de Sousa (Almeida Garrett) en Singularidades de uma Rapariga Loura (Eça de Queiroz) Letterkunde: de drie periodes van romantiek in Portugal. Taalkunde: syntaxis en semantiek van het Portugees.

6. Avant-garde en Fernando Pessoa (20e eeuw)

Analyse van het einde van de 19e eeuw, het ontstaan van het magazine 'Orpheu', de geboorte van het modernisme. Analyse van syntax, semantiek en pragmatiek doormiddel van de uitvindingen van de eerste avant-garde. Letterkunde: Camilo Pessanha, Mário de Sá-Carneiro, Fernando Pessoa. Taalkunde: evidentialiteit, SVO-volgorde, syntactische fonetica

7. De Gouden Eeuw van Portugese poëzie

Portugese poëzie in de 20ste eeuw. Neo-realisme

8. Brazilië

Thema's en momenten in de Braziliaanse literatuur. Analyse van Bossa Nova songs, gedichten en een kortverhaal van Clarice Lispector. Analyse van kenmerken van het Braziliaans Portugees, en de verschillen met Europees Portugees.

9. Creolen

Kaapverdische muziek, literatuur, creooltaal. Inclusief São Tomé.

10. Van Angola tot Timor

D.m.v. muziek en literatuur analyseren we de taal van Angola, Mozambique en Timor-Leste.

11. Macau & conclusies

Discussie van de algemene aspecten van het Portugees aan de hand van literatuur geproduceerd in Macau (Camilo Pessanha). Taalkunde: algemene revisie, Chinese stijl

Lusofone taal, geschiedenis en cultuur (Renata Enghels, Pedro António Freire Santos de Sena Lino)

Dit opleidingsonderdeel zal de student toelaten zijn/haar kennis van de Iberische cultuur en geschiedenis uit te breiden, alsook van de Braziliaanse, Angolese en Kaapverdise cultuur.

1. Van Latijn naar Portugees

Geschiedenis: de Lusitaniërs, de Romeinen, de Moren, de vorming van een nationale identiteit, nationale Portugese symbolen en mythes. Taalkunde: karakteristieken van Galicisch-Portugees en verschillen met andere Romaanse talen. De invloed van het Arabisch. Literatuur: Middeleeuwse liederen. Historiografie: de nationale Portugese identiteit

2. Substraten en submersies

Geschiedenis: de Arabische aanwezigheid in Portugal, de Mozaraben, de Reconquista. Taalkunde: Mozarabische invloed, substraat, superstraat, adstraat. Literatuur: de kharjas, poëzie van Al-Mutamid', de mythe van de betoverde Moorse vrouwen. Historiografie: de Reconquista

3. Ontdekkingen: Kolonialisme en slavernij

Geschiedenis: de maritieme ontdekkingen, het Portugese rijk tussen 1415 en 1975

Taalkunde: pidgins en creooltalen. De verschillen tussen de variëteiten van het Europese Portugees. Literatuur: reisverhalen, C, poëzie uit Afrika. Historiografie: superioriteits- en inferioriteitscomplex (Eduardo Loureço)

4. Tropicalisme en hybridisering

Geschiedenis: de concepten van hybridisering en tropicalisme (Afonso de Albuquerque en Gilberto Freyre), kolonisatie, onderdrukking en bewaring van inheemse culturen. Taalkunde: de língua geral van Brazilië en de Markies van Pombal. Europees Portugees vs. Braziliaanse Portugees. Literatuur: Os Lusíades, Freyre, José Gil. Historiografie: miscegenatie

5. Verdere onderwerpen

Mythes van de Portugese cultuur (Sebastianisme, tropicalisme, nationale identiteit, Pedre en Inês); algemene problemen van de Lusofone economie (a política de transporte); muziek; schilderkunst.

Spaans in contrast en in contact (Renata Enghels, Laurence De Backer, Margot Vanhaverbeke)

Dit opleidingsonderdeel wil de studenten bewust maken van de grote variatie waaraan het Spaans is onderworpen, reeds binnen het 'normatieve' taalsysteem zelf, maar ook door processen van taalverandering en taalcontact. Er worden 2 evenwichtige modules aangeboden:

- Module 1. Het sociolinguïstisch georiënteerde deel richt zich tot thema's zoals het ontstaan van discourse markers binnen de theorie van grammaticalisatie en historische pragmatiek, maar bestudeert ook het generatiespecifieke taalgebruik, met name de basiskenmerken van jongerentaal (o.a. het excessieve gebruik van intensivering, typische pragmatische markeerders enz).
- Module 2. Dit deel is gewijd aan de gevolgen van situaties van taalcontact binnen de Spaanstalige wereld. Deze module wil de studenten inzicht laten verwerven in de veranderende status van het Spaans ten gevolge van contact met het Engels (als Lingua Franca). Subthema's zijn o.a. (lexicale en syntactische) anglicismen, Spanglish.
- De studenten maken een aanvullende paper over een onderwerp dat aan bod komt tijdens de werkcolleges op basis van lectuur en een beperkt elektronisch corpus. De studenten moeten hierover rapporteren in een correct gesproken en geschreven academisch Spaans (niveau C1/C2).

Spaanse taalkunde: het Spaans van Latijns-Amerika (Marlies Jansegers)

Dit vak biedt de studenten inzicht in de specificiteit en de evolutie van het Spaans op het Amerikaanse continent. De cursus omvat de volgende delen:

- (1) Geschiedenis en situering van het Spaans in Latijns-Amerika; de vorming van de Latijns-Amerikaanse

variëteiten

(2) Taalkundige eenheden: fonetiek, syntaxis en lexicon

(3) Spaanse creooltalen (met inbegrip van het Papiamentu): ontstaan en taalkundige kenmerken van creooltalen

De oefeningen omvatten beschrijvende analyses van de Latijns-amerikaanse karakteristieken van het Spaans in audio- en tekstfragmenten.

Bijzondere vraagstukken Spaanse literatuur en cultuur (Maxim Rigaux, Elizabeth Amann)

De cursus onderzoekt de belangrijkste tendensen in de ontwikkeling van het Spaanse theater in de Gouden Eeuw. Volgende onderwerpen kunnen aan bod komen:

- Theorieën over het drama tijdens de Middeleeuwen en de Renaissance
- De impact van Lope de Vega en zijn 'Arte nuevo de hacer comedias'
- Het brede spectrum aan subgenres binnen het drama
- Canonieke versus non-canonieke teksten
- De politieke en sociale aspecten van het theater
- De oorspronkelijke opvoering van theaterstukken
- De rol van vrouwen als actrices en auteurs
- Lope de Vega, Tirso de Molina, Calderón de la Barca, Andrés de Claramonte, Ana Caro, María de Zayas
- Rijk en metrum in het Spaanse drama
- Moderne receptie en opvoeringen van toneelstukken uit de Gouden Eeuw

Door interactieve oefeningen, mondelinge presentaties en schriftelijke opdrachten, zullen studenten hun luister-, lees-, spreek- en schrijfvaardigheid in het Spaans verbeteren

SCANDINAVISCH TALEN

[Scandinavische taalkunde: Oudnoors en taalgeschiedenis](#) (Nelson Goering)

Inleiding tot de geschiedenis van de Scandinavische talen, met inbegrip van runologie en Oudnoors. De cursus heeft zodoende zowel een synchrone als een diachrone focus. Teksten van verschillende Oudscandinavische talen zullen gelezen, geanalyseerd en vertaald worden. Tevens zal de Oudnoorse grammatica en de taalkundige ontwikkelingen van het Oudnoors tot de moderne Scandinavische talen worden bestudeerd. Het meeste tekstmateriaal dat tijdens de cursus gelezen zal worden komt uit het Oudijlands, zoals bv. de saga's, maar ook teksten in andere Oudscandinavische talen, zoals het Oudnoors, Oudzweeds en het Ouddeens, komen aan bod.

ALGEMEEN HISTORISCHE KEUZEVAKKEN

[Vergelijkende taalwetenschap: Indo-europese talen](#) (Leonid Kulikov)

Probleemgeschiedenis van de Indogermanistiek; haar genese wordt bekeken, en gesitueerd in de algemene tijdsgeest. Het netwerk van de overeenkomsten, in de verschillende domeinen van de taal, tussen de Indo-Europese taalfamilies wordt bestudeerd, met speciale nadruk op de klassieke talen, het Oudindisch, de Germaanse talen, waartoe het Nederlands behoort, en de Slavische talen. Een overzicht van de theorieën van de externe geschiedenis van het Proto-Indo-Europees, aan de hand van de relevante linguïstische en archeologische gegevens.

[Historische antropologie van de Middeleeuwen en Vroegmoderne tijd](#) (Jeroen Deploige, Anne-Laure Van Bruaene)

In dit opleidingsonderdeel dienen studenten inzicht te verwerven in de toepassing van (cultureel-)antropologische onderzoeksmethoden in het historisch onderzoek van de middeleeuwen en vroegmoderne tijd en in de specificiteit van de historische antropologie zoals die door historici is ontwikkeld sinds het einde van de jaren 1980.

Werkcolleges waarin via gevalstudies wordt ingegaan op een aantal belangrijke thema's uit de historische antropologie. In deze gevalstudies wordt vooral nadruk gelegd op de confrontatie van interdisciplinaire, theoretische literatuur met concreet onderzoek. Enkele voorbeelden van thema's die aan de orde komen, zijn:

- groepsculturen
- culturele toe-eigening
- doodsbewering
- rituelen
- vrije tijd
- dieren
- drinken
- gender
- religieus geweld
- emoties
- geheugen
- ...

[Theorieën van de cultuurgeschiedenis](#) (Alexander Roose)

Deze cursus beoogt een overzicht van twintigste-eeuwse vormen van cultuurhistorisch onderzoek en van de concepten en methodologische principes die dat onderzoek ondersteunen. De focus van de cursus zal liggen op de vroegmoderne tijd (16e-17e eeuw). De student wordt vertrouwd gemaakt met het werk van een aantal belangrijke denkers die de voorbije anderhalve eeuw als belangrijke inspiratiebronnen op de voorgrond zijn getreden, alsook met de concrete werkwijze die het werk van elk van deze 'inspiratoren' heeft geïnstitutionaliseerd.

In deze cursus gaan we in op het werk van een aantal vooraanstaande denkers die zich in hun geschriften hebben gebogen over de vroegmoderne periode in de westerse cultuurgeschiedenis. De belangrijkste denkers die aan bod komen zijn: Jakob Burckhardt, Aby Warburg, Johan Huizinga, Norbert Elias, Michel Foucault, Michel de Certeau, Hans Blumenberg, N. Zemon Davis, Carlo Ginzburg, Stephen Greenblatt, Timothy Brook.

[Theoretische Geschiedenis](#) (Berber Bevernage, Eline Mestdagh)

Theoretische geschiedenis reflecteert over geschiedenis als verzameling van gebeurtenissen in het verleden (res gestae) en geschiedenis als de verzameling verhalen die over dat verleden worden geformuleerd (historia rerum gestarum).

Op die manier komen we tot twee grote subvelden:

1. De lange traditie van 'substantiële' geschiedfilosofie die bespiegelt over de natuur of de vorm van het verleden zelf (b.v. historisch periodiseren, causaliteit, recurrenties en patronen)
2. De analytische geschiedfilosofie die vooral focust op epistemologische- of kennisproblemen enerzijds en de narratieve technieken en representatiestrategieën die historici hanteren anderzijds

Aan de hand van voorbeelden uit de geschiedtheorie wordt de relatie tussen heden en verleden, tekst en context, oorzaak en toeval, structuur en agens, waarheid en dichtung, objectiviteit en subjectiviteit, wetenschap en engagement belicht.

Wetenschapsgeschiedenis (Maarten Van Dijck)

Het vak biedt een gevorderde inleiding op de wetenschappelijke revolutie van de zestiende en zeventiende eeuw.

We beginnen met een historiografische situering van het idee dat er zoiets heeft plaatsgevonden als een wetenschappelijke revolutie. We kijken daarvoor naar de institutionalisering van wetenschap doorheen de negentiende eeuw en de reflecties daarop die hebben geresulteerd in het ontstaan van de discipline van wetenschapsgeschiedenis. Centraal daarbij staat het idee dat wetenschap karakteristiek is voor "moderniteit".

Aan de hand van selecties uit primaire teksten bespreken we een aantal van de belangrijkste evoluties binnen het natuurfilosofische denken uit de zestiende en zeventiende eeuw. We trachten de transformaties in kennisidealen te begrijpen door hen in verband te brengen met de veranderende maatschappelijke context. We kijken daarbij naar de introductie van wiskunde als geprivilegieerde taal, van experimenten als constructieve methode, van natuurwetten als ultiem object, en naar het toe genomen belang van onderzoek als een collectieve activiteit.

Ter afsluiting van de lessenreeks geeft elke student een presentatie over een zelfgekozen primaire tekst uit de wetenschappelijke revolutie.

Grondige studie van teksten uit de antieke en middeleeuwse wijsbegeerte (Danny Praet)

De studenten worden vertrouwd gemaakt met de historische interpretatieproblemen die zich stellen bij de lectuur van antieke, middeleeuwse en (desgevallend) renaissance wijsgerige teksten (in vertaling) en worden geconfronteerd met een aantal moderne interpretaties van antieke en middeleeuwse teksten.

Schrift en schrijfcultuur tijdens de middeleeuwen (Els De Paermentier)

Deze cursus biedt een cultuurhistorisch overzicht van de ontwikkeling van schrifttypes en schrijftechnieken in West-Europa van de late Oudheid tot de vroege Renaissance, met nadruk op de middeleeuwse periode. Aan de hand van talrijke voorbeelden wordt inzicht verschaft in de voornaamste paleografische kenmerken van deze schrifttypes en in de politieke, economische, culturele en technische factoren die hun evolutie en mutaties hebben beïnvloed. Verder wordt stilgestaan bij de materiële context waarin manuscripten en documenten werden vervaardigd, bij middeleeuwse lees- en lay-outpraktijken, en bij de omstandigheden waarin middeleeuwse scribenten werkten. Een afsluitend discussiecollege is gewijd aan de mogelijkheden en beperkingen van digitale toepassingen binnen de onderzoeksdiscipline van de paleografie.

- Ontwikkeling van de paleografie als hulpwetenschap en relatie tot andere hulpwetenschappen voor de studie van de middeleeuwen
- Terminologie en problemen rond de nomenclatuur van middeleeuwse schrifttypes
- Evolutieschets van westerse lettervormen, met aandacht voor factoren van mutatie op cultureel, politiek, economisch en schrijftechnisch vlak
- Materiële totstandkoming van manuscripten en documenten
- Digitale ontwikkelingen en toepassingen binnen het vakgebied

Lesmateriaal: beschikbaar in Engels en in Nederlands

Vak in het Engels gedoceerd

[Theory of Literary Translations](#) (Arvi Sepp, VUB; Ilse Logie, Désirée Schyns)

Dit vak - dat georganiseerd wordt in samenwerking met de VUB - is opgevat als een seminarie en een workshop over literair vertalen waarin belangrijke theoretische teksten over literair vertalen zullen worden gelezen en besproken. Het betreft teksten die aan de basis liggen van het vakgebied Translation Studies (zoals die van Schleiermacher, Benjamin, Jakobson of Venuti...). Ze behandelen zowel invloedrijke opvattingen over vertalen in verschillende periodes van de Europese cultuurgeschiedenis als recentere tendenzen, zoals het nadenken over de ideologie en de ethiek inherent aan het literaire vertalen. Dit betekent dat tijdens het seminarie zal worden gereflecteerd over taalkundige, cognitieve, sociologische en culturele aspecten van het literair vertalen maar dat er ook aandacht zal zijn voor de vertaalpraktijk. Om de aandacht op bovengenoemde onderwerpen te kunnen richten zal dit seminarie in drie verschillende thematische delen uiteenvallen:

- 1) Conceptuele grondslagen van het theoretisch denken over literair vertalen (Vrij versus letterlijk vertalen, Auteurschap en vertalen, Vertalen en Memory);
- 2) Vertaling en samenleving (vertaalsociologie, vertaling en censuur, centrum/periferie en vertaling) en
- 3) Toegepaste vertaalanalyse waarbij studenten specifieke methodes en theorieën in verband brengen met concrete case studies.

Door middel van *blended learning* zullen studenten de kans krijgen om competenties inzake vertaalwetenschap en literair vertalen te verwerven. Gastcolleges door specialisten zullen hen vertrouwd maken met specifieke deeldomeinen van het vakgebied.

Vak in het Engels gedoceerd

[Onderzoeksproject](#) (taal- en letterkunde, Klaas Willems, Mara Santi, Ludovic De Cuypere, Elke Gilson)

In overleg met de tutor stelt de student een programma samen voor vijf studiepunten. Het onderzoeksproject kan in het verlengde liggen van het scriptieonderzoek maar dat is niet noodzakelijk. Het programma omvat drie delen:

- (1) Draft van een onderzoeksproject dat de student dient op te stellen volgens de gangbare richtlijnen van een projectaanvraag bij een financierende instelling zoals het FWO, d.w.z. met informatie over: de context van het onderzoek, de vraagstelling, theoretische inbedding en methodologie, eventuele hypotheses, een werkplan, de beoogde/verwachte resultaten, begeleiding, eventuele studieverblijven in het buitenland, enz.)
- (2) Een portfolio waarin verslag wordt gemaakt van onderzoeksactiviteiten. Deze activiteiten kunnen bestaan uit leetuuropdrachten, het volgen van presentaties, lezingen, een summer/autumn school, deelname aan een congres of een workshop, het zelf geven van een presentatie, het deelnemen aan een lopend onderzoeksproject, het volgen van een MOOC, enz. De student neemt ook zoveel als mogelijk deel aan de onderzoeksactiviteiten in de onderzoeksgroep van de tutor. De student participeert in besprekingen binnen de groep die betrekking hebben op het onderzoek van de leden van de groep, de planning van onderzoeksactiviteiten, discussies, interne presentaties, projectaanvragen, de voorbereiding van abstracts en congresdeelnames, de voorbereiding van wetenschappelijke publicaties, enz.
- (3) Een eindgesprek met de tutor ter afsluiting van het programma waarin het portfolio, de draft van het onderzoeksproject en de vorderingen in onderzoekspraktijk in de onderzoeksgroep van de tutor worden besproken.

Het opleidingsonderdeel biedt veel vrijheid aan de student en de tutor en doet een uitdrukkelijk beroep op de verantwoordelijkheid van de student. Op die manier wil het vak de student voorbereiden op de positie die hij/zij na zijn/haar opleiding inneemt in de maatschappij, waar van hem/haar attitudes en vaardigheden zoals zelfstandigheid, ondernemingszin, reflexief-kritische houding, creativiteit, flexibiliteit, assertiviteit en verantwoordelijkheid voor de afwerking van projecten gevraagd worden. Het programma dient te voldoen aan de voorbereidende professionele en/of onderzoek-georiënteerde voorwaarden die op Masterniveau gelden. Elk voorstel van onderzoeksproject dient aan de coördinator ter goedkeuring te worden voorgelegd, die vervolgens de opleidingscommissie of haar vertegenwoordiger informeert. Bij vragen en/of problemen overlegt de coördinator met de tutor; ook daarover wordt de opleidingscommissie of haar vertegenwoordiger geïnformeerd. Voor de samenstelling van het programma verwijst de opleiding naar de

activiteiten die door de verschillende onderzoeksgroepen van de Universiteit Gent georganiseerd worden, zowel binnen als buiten de faculteit. Er dient in acht te worden genomen dat de student over de nodige voorkennis dient te beschikken indien hij/zij als host een andere onderzoeksgroep kiest dan de onderzoeksgroepen die hij/zij kent van de eigen opleiding (bv. een onderzoeksgroep van een andere opleiding in de faculteit of buitende eigen faculteit). Elke keuze van een onderzoeksgroep dient vooraf te worden besproken met de coördinator, die indien noodzakelijk ook overleg pleegt met de geïntendeerde tutor.

Onderzoeksproject (geschiedenis, Lieve Van Hoof, Marie-Gabriëlle Verbergt)

1. Theoretische component (120u)

De student wordt in maximaal zes groepsbijeenkomsten geïntroduceerd tot de praktijken de context van hedendaags academisch onderzoek in het vakgebied geschiedenis, de structuur van onderzoeksfinanciering, manieren om onderzoek te valoriseren en evaluatiecriteria voor onderzoeksvoorstellen. Hij of zij wordt geacht een proefvoorstel voor onderzoeksfinanciering op te stellen en te presenteren op basis van het eigen masteronderzoek.

2. Praktijkcomponent (30u)

Het tweede deel van de cursus is gereserveerd voor de observatie van en participatie in een lopend onderzoeksproject onder begeleiding van een tutor, bij voorkeur de scriptiebegeleider. De student stelt in overleg met zijn/haar tutor een programma samen dat inzicht in het opzet en de werking van een onderzoeksproject bevordert. Dit bestaat uit een combinatie van: het bijwonen van wetenschappelijke bijeenkomsten (colloquia, workshops etc.) en de rapportering daarover; het actief volgen van(internationale) masterclasses, summer schools of specialist courses binnen of buitende eigen universiteit; en het participeren, in de vorm van een PGO-tutorial, in een lopend onderzoeksproject.

VRIJE KEUZE

In de vrije keuze (2.1 in de studiegids) mag je een vak naar keuze opnemen. Het is de bedoeling dat dit vak het studieveld van je keuze versterkt. Je kan een bijkomend taalvak kiezen, een historisch vak, een (nog niet-opgenomen) BA-vak of een vak uit een andere faculteit, zelfs uit een andere Vlaamse universiteit. Het vak moet worden goedgekeurd door de curriculumcommissie.

ONDERZOEKSSTAGE

Voor een uitvoerige behandeling van dit opleidingsonderdeel verwijzen we naar de stagegids die online beschikbaar is, zie: <http://www.htl.ugent.be/>

MASTERPROEF

In dit vervolmakingsvak wordt de student als afronding van zijn / haar masteropleiding gevraagd om zijn / haar beheersing van een aantal eindcompetenties van de opleiding (op wetenschappelijke wijze kunnen denken en handelen, onderzoeksmethoden en - technieken kunnen toepassen op een gevorderd niveau, over eigen onderzoek kunnen communiceren met vakgenoten) te demonstreren door het schrijven van een verhandeling van een 20.000-tal woorden (exclusief bibliografie en bijlagen).

Richtlijnen en afspraken i.v.m. de masterproef staan vermeld op de studiefiche en op de HTL-specifieke site "A004504A - Masterproef" op Ufora.

De inhoud van de masterproef is te bepalen met de promotor. Als promotor kunnen alle aan de opleiding verbonden doctores optreden. Studenten mogen gerust verder werken op het onderwerp van hun bachelorproef.

Begincompetenties: Met succes een bachelor-onderzoekstaak afgewerkt hebben of de erin beoogde competenties op een andere manier verworven hebben.

DEADLINES MASTERPROEF

Registratie van werktitel en (co-)promotor: maandag 21 november 2022

Indiendata

Januari zittijd	dinsdag 10 januari 2023 (voor 16u00)
Juni zittijd	dinsdag 30 mei 2023 (voor 16u00)
Augustus zittijd	woensdag 16 augustus 2023 (voor 16u00)

In de opleiding Historische Taal- en Letterkunde geldt, net als voor de opleiding Taal- en Letterkunde, dat de studenten hun masterproef *digitaal indienen*.

De masterproef wordt mondeling verdedigd. Deze mondelinge verdediging bestaat uit drie onderdelen en duurt, inclusief nabespreking, 30 minuten:

- 1) 10 minuten presentatie door de student. Hierbij worden 5 minuten besteed aan de presentatie van de doelstelling en de conclusies van de masterproef, en 5 minuten worden gebruikt om via een zelfevaluatie de zwaktes en sterktes van dezelfde masterproef aan te wijzen.
- 2) 15 minuten discussie tussen student en evaluatoren
- 3) 5 minuten voor de nabespreking tussen de evaluatoren (zonder de aanwezigheid van de student).

De studenten mogen, indien gewenst, een hand-out van 1 pagina uitdelen, maar kunnen geen PowerPointpresentatie opzetten. De studenten ontvangen op voorhand de lezersverslagen van de evaluatoren, zodat zij zich kunnen voorbereiden op mogelijke vragen. De masterproef wordt in principe verdedigd in de bestudeerde taal, of (bv. bij dode talen) in het Nederlands. Studenten kunnen een aanvraag indienen om in een andere taal te verdedigen (OER, art. 59, §1,5). De mondelinge verdediging wordt georganiseerd aan het einde van de examenperiode.

ONDERSTEUNING BIJ HET SCHRIJVEN VAN DE MASTERPROEF

Het eerste aanspreekpunt voor je masterproef is uiteraard je (co-)promotor).

Sommige websites bieden veel goede raad voor het schrijven van een paper/masterproef. We verwijzen graag naar:
<http://www.schrijven.ugent.be/onderzoekspaper> (inloggen noodzakelijk)
<http://www.taalonthaal.ugent.be/>
<https://onderzoektips.ugent.be/>

Overzicht van instanties die hulp kunnen bieden bij het schrijven van een masterproef aan de UGent

FACULTEIT LETTEREN EN WIJSBEGEERTE		UGENT	
Bibliotheek	Studiebegeleiding hogerejaarsstudenten	Talenbeleid	Studentenpsychologen
De facultaire bibliotheek beantwoordt al je vragen over: • snelle en efficiënte (online) zoekmethodes • de UGent-catalogus • het selecteren van de juiste bronnen of databanken voor je onderzoek • referentiemanager Zotero	De studiebegeleiders helpen je met: • plannen (opdelen in kleinere, behapbare werkpakketten, combineren van werk en studies/masterproef, plannen van een thesisjaar...) • concentratiestoornissen, faalangst, uitstelgedrag, psychosociale problemen • correct communiceren met je promotor	De taaladviseurs bieden: • individuele schrijfbegeleiding: - Taalonthaal voor papers in het Nederlands - (c)ENTER voor papers in het Engels • een Ufora-leerpad: Academisch schrijven in een notendop met aansluitend vraag- en antwoordsessies • (online) schrijfsessies	Bij de studentenpsychologen kan je terecht voor: • individuele begeleiding wanneer je vast komt te zitten door persoonlijke problemen • trainingen in groep (o.a. rond faalangst of uitstelgedrag bij het schrijven van een bachelor- of masterproef)
Contact: • via mail • via chat • op een drop-in sessie (donderdagnamiddag vanaf start academiejaar) • onderzoekstips.ugent.be	Contact: • via mail • afspraak via online agenda	Contact: • afspraak via online agenda Taalonthaal • afspraak via online agenda (c)ENTER • via mail	Contact: • via telefoon: 09 331 00 31 • via mail

Voorstellen van onderwerpen:

Deze lijst geldt enkel als inspiratiebron. Je kan ook contact opnemen met ZAP-leden of doctores die niet op deze lijst staan en je kan onderwerpen voorstellen die niet op deze lijst staan. Meer inspiratie kan je vinden via: [Schrijven | Onderwerpkeuze \(ugent.be\)](#).

ENGELS

Prof. Dr. Andrew Bricker

Onderzoeksgebied: Engelse letterkunde uit de vroegmoderne periode

Areas of Specialization

- English Literature before 1800, especially c. 1550-1800
- History and Theory of Satire, especially c. 1550-1800
- History and Theory of the Novel, especially c. 1660-1800
- Poetry and Poetics, especially c. 1550-1800
- Narrative and Narrative Theory, especially c. 1550-1800
- Drama and Theatre History, especially c. 1550-1800
- Law and Literature, especially c. 1550-1800
- History of the Book, Bibliography and Material Culture Studies, especially c. 1550-1800
- Cognitive Approaches to Literature, especially c. 1550-1800

Suggested Topics

- Early Anglo-American Black Writing in English, including abolitionist non-fiction, memoir and autobiography, and fiction and poetry (ca. 1600-1850)
- The literary and legal afterlife of the Zong (1781) massacre and its relationship to archives of law, the transatlantic slave trade, and M. NourbeSe Philip's poem Zong!
- The afterlife of Spanish picaresque (Lazarillo de Tormes) and quixotic (Don Quixote) in the English rogue, ramble and quixotic novels of the eighteenth century (e.g., Defoe's, Moll Flanders, Fielding's Joseph Andrews, or Charlotte Lennox's The Female Quixote) (co-supervisor: Prof. Dr. Elizabeth Amann)
- Women's satire and comedy in the eighteenth century, e.g., the works of Lady Mary Wortley Montagu, Eliza Haywood, Aphra Behn, Charlotte Lennox, etc.
- The politics of feeling in eighteenth-century fiction, e.g. representations of (or the absence of) sentimentalism, the passions, cruelty, etc.

Connections between literature and the Enlightenment (c. 1660-1800)

- The transhistorical development of satire from Antiquity to today
- The "rise of the novel": the theory and development of prose fiction, especially c. 1660-1800
- The Scriblerians (Swift, Gay, Pope, et al.): their friends and enemies
- Women in/and literature, c. 1550-1800
- The relationship between law and literary form and history, especially c. 1550-1800
- Projects related to the material history of texts, such as the forms they circulated in, their publication histories, and their reception, especially c. 1550-1800
- Narrative technique and reader reception, especially c. 1660-1800
- Satire and the development of caricature/visual satire, especially c. 1660-1840

These are only a few recommended topics; I am also open to other approaches. In particular, I would also happily welcome projects on any British author publishing between c. 1500 and 1800, such as Francis Bacon, William Shakespeare, John Milton, John Dryden, Aphra Behn, Jonathan Swift, Lady Mary Wortley Montagu, Alexander Pope, John Gay, Eliza Haywood, Delarivier Manley, Daniel Defoe, Bernard Mandeville, Joseph Addison, Richard Steele, Samuel Johnson, Thomas Hobbes, John Locke, David Hume, Adam Smith, Henry Fielding, Olaudah Equiano, Laurence Sterne, Mary Wollstonecraft, Oliver Goldsmith, Henry Mackenzie, Anna Letitia Barbauld, James Thomson, Thomas Gray, and Jane Austen, among others.

Dr. Eloïse Forestier

Onderzoeksgebied: Engelse letterkunde uit "lange" 19^e eeuw

Areas of Specialization

- Long nineteenth-century anglophone literature/Victorian literature
- Women's movements, European feminism, and literary history
- Periodical studies and periodical history: newspapers, magazines, and especially women's participation in periodical history and culture from a transnational perspective (Britain, France, and Sweden)
- Reception of foreign work, politics and the novel
- Politics and the periodical

Suggested Topics

- Women writers, journalists, periodical editors in the nineteenth century
- Feminist issues in literary history
- International publication issues and reception (translation, cultural reception: how literature and authors "travelled" in the 19C)
- Periodical installments of fiction, sensational novels for example: how the periodical as a medium and an object promoted sensationalism or gothic fiction
- Sensational writing V. feminism in Victorian literature
- Literature and politics (promoting (or not) women's rights, or more broad political principles through the novel and/or the periodical

Prof. Dr. Elly McCausland

Onderzoeksgebied: Engelse literatuur

Areas of Specialization

- Children's and young adult literature
- Victorian literature/literature of the long nineteenth century
- Ecocriticism and the environmental humanities
- Medievalism and adaptation
- Arthurian literature

Suggested Topics

- Representations of adventure and/or risk in literature (both adult and children's/YA literature), particularly in dialogue with trust and risk theory (from the social sciences)
- The aquatic in literature: representations of underwater life, oceans, aquaria, 'blue extinction'...
- Plant life in literature: plants as figures of horror, fascination, desire, anxiety...(this could also extend to other media such as film)
- Contemporary adaptations of the King Arthur legend in literature and other media (film, TV, games, etc.)
- Depictions of food and eating in literature; the symbolic significance of growing, harvesting and consuming food in literary texts, particularly in relation to utopia/dystopia
- Representations of the body, particularly the pained/fragile/ruptured body, in medieval literature
- Victorian imperial romance: constructions of a geographical 'other'; the gendering of colonised space; masculinity and imperial adventure
- The Gothic, particularly mid-late Victorian gothic

Prof. Dr. Ellen Simon

Onderzoeksgebied: Engelse historische taalkunde

Supervision of topics on the interface between phonology/phonetics and historical English linguistics. Potential topics to be discussed are /h/-dropping in the history of English, variation and change in dental fricatives or the development (and acquisition) of silent letters in English (or, more generally, the relationship between orthography and phonological development in the history of English).

DUIJS

Prof. dr. Anne Breitbarth

Onderzoeksgebied historische Duitse taalkunde

Onderwerpen met betrekking tot

- * morfologie en syntaxis van het Oud-, Middel- en Vroegnieuwhoogduits, Oudsaksisch en Middelnederduits
- * morfosyntactische en semantische taalverandering in de diachronie van het Hoog- en Nederduits
- * corpuslinguïstiek en taaltechnologie: samenstelling en annotatie van historische corpora

Uiteraard kunnen studenten ook zelf voorstellen m.b.t. het Oud- en /of Middelhoogduits, Oudsaksisch en /of Middelnederduits formuleren

FRANS

Prof. dr. Alexander Roose

Onderzoeksgebied Franse literatuur uit de middeleeuwen, 16e en 17e eeuw

- Le roman courtois
- La littérature, et le théâtre de la Renaissance
- Montaigne, Marie de Gournay
- La littérature baroque
- Blaise Pascal
- La postérité de la Renaissance, du Grand Siècle
- L'histoire culturelle française

Prof. dr. Peter Lauwers

Onderzoeksgebied Franse historische taalkunde

- émergence de certaines structures
 - évolution des pluralia tantum
 - évolution de l'ordre des mots sujet – copule – attribut: Grande fut sa surprise (= trace d'un ancien usage) ; tel fut
 - le recul de la construction résultative
- évolution des mots grammaticaux
 - l'émergence/la disparition de verbes copules et d'auxiliaires manoir/rester/demeurer
 - évolution des mots renforçant la négation
- évolution de la productivité de constructions au fil du temps

GRIEKS

Prof. Dr. Floris Bernard

Onderzoeksgebied Griekse letterkunde (oudheid en middeleeuwen)

Byzantijnse letterkunde: alle mogelijke onderwerpen welkom:

- ofwel een eerder literairhistorische benadering van een enkele tekst (intertekstualiteit, retorische analyse, satirische of polemische technieken)
- ofwel een eerder cultuurhistorische benadering (rol van onderwijs, beeld van Constantinopel of Rome, link tussen kunstobject en epigram, filosofische debatten, landschappen en natuur, "emotionele" thema's als lachen, huilen, humor, etc.)

- Oudgriekse letterkunde: focus op volgende specifieke genres

- Epigram en inscriptie
- Epistolografie

- Paleografie en manuscriptkunde:

- Studie en beschrijving van één specifiek manuscript of nauw verwante groep van manuscripten, waarbij je aandacht hebt voor zowel puur paleografische/codicologische kenmerken (schrift, bladspiegel, structuur manuscript) en literaire/cultuurhistorische kenmerken (keuze teksten, patronage, miniaturen, etc.).
- Overlevering van een "fluïde" tekst: verzameling spreuken/aforismen, heiligenleven, middeleeuwse roman

- Kritische editie van een onuitgegeven tekst (samen met co-promotor dr. Bertola of dr. Ricceri)

Dr. Evelien Bracke

Onderzoeksgebied: Griekse Letterkunde (oudheid)

- Oudgriekse Letterkunde:

- Mythologie en poëzie
- Receptie van de Oudheid in moderne (jeugd)literatuur en popular culture
- Analyse van Oudgriekse literatuur en receptieliteratuur op basis van gendertheorieën

Prof. dr. Kristoffel Demoen

Onderzoeksgebied Griekse literatuur (Oudheid en Middeleeuwen)

- Oudgriekse en Byzantijnse letterkunde: thematische onderwerpen, of besprekingen van een bepaald werk of auteur, al dan niet in het format 'inleiding, vertaling en commentaar' - waarbij inleiding en commentaar literaire en interpretatieve problemen behandelen
- Cultuurhistorische onderwerpen, waarbij Griekse (evt. gecombineerd met Latijnse) literaire teksten als bronnen worden gebruikt
- Vertaaltheorie en -praktijk: literaire vertalingen van Griekse teksten met vertaalverantwoording; analyse van vertalingen uit of naar het Grieks.

Alle voorstellen binnen deze vakgebieden zijn welkom. Geïnteresseerde studenten kunnen een lijst bekomen met voorbeelden van eerder begeleide thesisonderwerpen, als mogelijke inspiratie. Ook de meeste onderwerpen uit de lijst met mogelijke onderzoekstaken (zie brochure Bachelor3) kunnen gekozen worden als onderwerp voor een masterproef.

Sommige auteurs of corpora sluiten, nauwer dan andere, aan bij de aanwezige expertise in de onderzoekseenheid Griekse letterkunde (reeds eerder behandeld in thesissen, of onderdeel van lopend of gepland projectonderzoek). Dit geldt voor onderzoeksthema's in verband met Philostratos en de tweede sofistiek, laatantieke en vroegchristelijke narratieve

literatuur, Byzantijnse poëzie en 'boekepigrammen' in middeleeuws-Griekse manuscripten.

Prof. dr. Koen De Temmerman

Onderzoeksgebieden: Griekse en Latijnse literatuur, receptie van de oudheid in latere periodes, narratologie, antieke retoriek (en de doorwerking ervan)

Onderstaande lijst is niet exhaustief noch restrictief. Studenten worden uitdrukkelijk aangemoedigd zelf onderwerpen binnen hun eigen interessesfeer aan te reiken.

GRIEKSE EN LATIJNSE LITERATUUR

- Antieke fictieliteratuur (Latijnse en Griekse roman, fictionele biografieën zoals de *Alexanderroman*, *Leven van Aesopus*, etc.)
- Romaneske tragiek: het spel met de tragici in (één van de) Griekse en/of Latijnse romans (Heliodorus, Apuleius, Petronius, etc.)
- De ik-vertelling in de antieke roman: spelen met perspectief
- De karakterisering van *personae minores* in de Griekse roman
- De rol van retoriek in de antieke roman
- Wijsheidsspreuken (*gnoma*) in de roman van Heliodorus
- Heliodorus en het Christendom
- De *Alexanderroman*: een "geromantiseerd" Alexanderverhaal
- Het gebruik van Latijnse literatuur in Griekse romans
- Paideia in (één van) de antieke roman(s)
- De apostel als romanheld: romanse elementen in de *Apocriefe Apostelakten*
- Pseudo-Neilos' *Narrationes*: een laat-antieke roman?
- De biografie tijdens de Tweede Sofistiek: feit en fictie
- Sofistenbiografieën (Philostratus, Eunapius): over de filmsterren van de oudheid?
- Antieke biografieën van keizers en andere politici (Suetonius, Plutarchus, Tacitus' *Agricola*)
- Antieke biografieën van filosofen (Diogenes Laërtius en zijn *Filosofenlevens*, Porphyrius en Iamblichus over Pythagoras, Porphyrius over Plotinus, Marinus over Proclus, Damascius over Isidorus, etc.)
- Xenophon's *Cyropaedia* en de antieke biografie
- Isocrates' *Evagoras* en de antieke biografie
- Feit en fictie in de Homerusbiografieën
- Nepos' *Leven van Atticus* en Damascius' *Leven van Augustus*
- Philo's *Leven van Mozes*
- Plinius' *Panegyricus* als biografisch encomium
- Lucianus: satirische en idealiserende *Levens*
- Augustinus' *Confessiones* en de technieken van de autobiografie in de oudheid
- Griekse en/of Latijnse heiligenlevens en/of martelarenakten
- De martelaar als romanheld: romanse elementen in de laatantieke verhalen over christelijke martelaren
- Hieronymus en fictionalisering: de *Levens* van Malchus, Hilarion en Paulus de eerste kluizenaar
- Het *Leven en de mirakels van de Heilige Thecla*: 5de-eeuwse romanse fictie?
- Fictie in laat-antieke hagiografie
- Persoonsbeschrijvingen en karakterisering in één van de antieke historiografen (Herodotus, Thucydides, Livius, Tacitus, etc.)
- Persoonsbeschrijvingen en karakterisering in één van de antieke biografen (Suetonius, Plutarchus, Diogenes Laërtius, Tacitus' *Agricola*, etc.)
- Focalisatie en karakterisering in één of meerdere auteurs van Latijnse en/of Griekse verhalende literatuur
- De representatie van *ēthos* ('character') in antieke literatuur
- De beeldvorming rond Marathon (of andere symboolplaatsen, zoals Troje en Carthago) in de late oudheid
- Antieke literatuurtheorie en moderne narratologie

RECEPTIE (mogelijks in co-promotorschap met collega's Letterkunde)

- De receptie van de antieke roman in de *Apocriefe Apostelakten*, *Martelarenakten* en hagiografie
- De receptie van de antieke roman in de Perzische middeleeuwen
- De receptie van de antieke roman in het middeleeuwse Westen
- De continuïteit van antieke romanliteratuur. Romans in de oudheid en hun invloed in de Byzantijnse periode, middeleeuwen, renaissance en later.
- De plaats van de oudheid in Shakespeare, Cervantes, Rabelais, etc.
- Griekse en Latijnse hagiografie en middeleeuwse romance-literatuur
- Doorwerkingen van de oudheid in middeleeuwse ridderromans
- *Barlaam en Josaphat*: een middeleeuws-Griekse Boeddha-roman
- De *Historia Apollonii Regis Tyri* en de middeleeuwse verhaaltraditie
- De *Alexanderroman* in de middeleeuwse verhaaltraditie
- De receptie van antieke biografie in het Westen vóór de renaissance
- Antieke biografieën in de renaissance
- Antieke tragedies in de 17de eeuw
- Grote figuren uit de oudheid en hun receptie/typering in latere literatuur
- Symboolplaatsen uit de oudheid (Troje, Marathon, Carthago) en hun receptie in latere literatuur

ANTIEKE RETORIEK (EN DE DOORWERKING ERVAN IN LITERATUUR EN MODERNE SPEECHES)

- Antieke fysiognomie in literaire portretten
- *Ethopoeia* in één van de historiografen of biografen
- Antieke retorische oefeningen en het antieke schoolsysteem – en in het onderwijs vandaag?
- Fictionalisering in de *Declamationes* (Seneca, Ps.-Quintilianus)
- Epische en tragische personages in de *progymnasmata* van Libanios (of andere retorische verzamelingen, eventueel vergelijking Griekse en Latijnse handboeken)
- Antieke retorische theorie en moderne handboeken over communicatie: niets nieuws onder de zon?
- Aristoteles' *Rhetorica* als analysemodel voor moderne speeches
- Quintilianus' *Institutio oratoria* en moderne speeches
- Antieke retoriek in moderne politieke speeches (vb. van Obama en/of andere Amerikaanse presidenten)

Prof. Dr. Klaas Bentein

Onderzoeksgebied: Griekse taalkunde

- Oudgriekse taalkunde: semantiek, syntaxis & pragmatiek vanuit synchroon & diachroon perspectief, bv. partikels, tijd & aspect, pronomina, woordvolgorde, adverbia, negatie, discourssegmentatie, Christelijke woordenschat
- Taaltheorie: de toepassing van moderne taalkundige theorieën en inzichten op het Oudgrieks, bv. 'intersubjectiviteit' (Cognitieve Linguïstiek), 'metafunctie' (Systemisch Functionele Linguïstiek), 'constructie' (Constructiegrammatica), 'taalecologie' (Evolutionaire Taalkunde)
- Sociolinguïstiek: de studie van taal in context van het Klassiek tot het Byzantijns Grieks, bv. Atticisme in alledaagse teksten, stilistische verandering in de Late Oudheid, taalkundige herwerkingen van heiligenlevens, etymologie als ideologische praktijk
- Papyrologie & epigrafie: alledaagse teksten, hun auteurs, en hun socio-culturele achtergrond, bv. de formulaire structuur van contracten, legalistische taal in de oudheid, emoties in de papyri, uiterlijke kenmerken van Egyptenaren, patronymica, archieven
- Communicatie in de oudheid: materiële aspecten van communiceren in de oudheid, bv. handschrift, interpunctie, schrijfmateriaal, documentformaat, orthografie, relatie tekst-afbeelding

Prof. Dr. Andrea Massimo Cuomo

Onderzoeksgebied: Griekse taalkunde

I will very much welcome the opportunity of (co-)supervising your work on any topic related to Ancient and Medieval Greek linguistics, and cognate disciplines.

An overview:

* Ancient Greek Linguistics: Studies on: Modality; the historical and literary Greek dialects; the vocabulary of Ancient Greek theater; the language of Menander; the language of Callimachus; Greek lyric poetry: verses as a subject of linguistic studies; Ancient and Hellenistic Greek Grammarians.

* Medieval Greek Linguistics: Studies on: Synchronic and diachronic study of single aspects of the grammar of single registers of Greek (e.g. the reception of inherited grammatical norms and the interactions thereof with then-current lower-registered varieties of Greek; the language of the Latinophones; Medieval Greek translations of Latin texts); the evolution of linguistic characteristics from the Vernacular to Modern Greek.

* Cognitive Linguistics: A cognitive approach to intertextuality and literary reading. E.g.: Studies on voluntary/involuntary quotations and allusions in Byzantine Kunstprosa. The linguistic and cultural competencies of the users of Greek.

* Textual Semiotics: The semantic and semiotic reader of Byzantine high-register texts. E.g.: The application of contemporary insights in textual semiotics to the study of, for example, John Tzetzes' Letters and Chiliades.

* Sociolinguistics: E.g.. studies on: The social role of Atticized Greek in Greek societies from Alexandria to Constantinople; language

contact in Byzantium (e.g. a study on the loanwords in a given author's writings)

ITALIAANS

Dr. Kim Groothuis

Onderzoeksgebied: Italiaanse taalkunde

Dialettologia (temi da svolgere raccogliendo del materiale tramite survey)

- Uso di essere/stare in frasi come "io sto a casa", "io sto stanca" nei dialetti meridionali (o nell'italiano regionale meridionale)
- Il focus fronting in siciliano e/o in sardo (o anche qui, nell'italiano regionale di una delle due isole)
- La selezione dell'ausiliare nei dialetti meridionali
- La negazione nei dialetti settentrionali → materiale da raccogliere (survey online o interviste con parlanti)
- La complementazione nei dialetti centro-meridionali → materiale da raccogliere (survey online o interviste con parlanti)
- I possessivi enclitici → materiale da raccogliere (survey online o interviste con parlanti)
- I clitici soggetto in un dialetto settentrionale o fiorentino (o confronto tra due varietà) → materiale da raccogliere (survey online o interviste con parlanti)
- L'accusativo preposizionale (differential object marking) nei dialetti italiani → materiale da raccogliere (survey online o interviste parlanti)
- Sintassi storica: l'ordine di parole in italiano antico. Qual era l'ordine di parole in italiano antico? – studio su un corpus di testi antichi di diversi volgari/dialetti.

Prof. dr. Teodoro Katinis

Prof. Dr. Mara Santi

Dr. Tiziano Toracca

Onderzoeksgebied: Italiaanse Letterkunde

200-'300

- La fisiologia d'amore nei poeti dello "stil novo". (Teodoro Katinis)
- I filosofi nella Commedia di Dante Alighieri. (Teodoro Katinis)
- Il viaggio di Ulisse: Dante e l'Umanesimo. (Teodoro Katinis)

- La componente orale nella novellistica del Decameron. (Mara Santi)
- Il Decameron e la Short Story Collection Theory (Mara Santi)
- Identità autoriale e struttura della raccolta novellistica, il caso del Decameron. (Mara Santi)
- Il tempo e lo spazio nel Decameron. (Tiziano Toracca)
- Il valore del riso nelle novelle del Decameron. (Tiziano Toracca)
- Boccaccio lettore di Dante. (Tiziano Toracca)
- Una nuova classe sociale: la rappresentazione della borghesia nel Decameron. (Tiziano Toracca)
- La peste nella letteratura: il Decameron di Boccaccio e/o il Canzoniere di Petrarca. (Teodoro Katinis)

'400-'500

- La traduzione del De monarchia di Dante nel contesto sociale e politico del '400. (Teodoro Katinis)
- Il dibattito su Dante nel Rinascimento italiano. (Teodoro Katinis)
- L'epica cavalleresca al cinema e in televisione: riscritture e rilettura contemporanee delle storie di dame e cavalieri. (Mara Santi)
- La malinconia e i suoi effetti nella letteratura del Medioevo e del Rinascimento. (Teodoro Katinis)
- La rinascita del pensiero presocratico nel '400 e '500 in Italia. (Teodoro Katinis)
- La rinascita del platonismo e del neoplatonismo nel '400 e '500 in Italia. (Teodoro Katinis)
- La letteratura medica in volgare. (Teodoro Katinis)
- La forma del dialogo nel Rinascimento e in età moderna: da Castiglione a Galileo Galilei. (Teodoro Katinis)
- Il Momus di Leon Battista Alberti. (Tiziano Toracca)
- Oratio de hominis dignitate di Giovanni Pico della Mirandola. (Tiziano Toracca)
- La riflessione sull'immaginazione e il suo potere nella letteratura rinascimentale. (Teodoro Katinis)
- Le opere in volgare di Marsilio Ficino (Il commento al Simposio di Platone, Il consilio contro la peste). (Teodoro Katinis)
- Le opere latine di Marsilio Ficino (Libri de vita tres, commenti a Platone, Epistolarium, ecc.). (Teodoro Katinis)
- L' 'amore-mago' nel commento al Simposio di Platone scritto da Ficino. (Teodoro Katinis)
- Fonti classiche nell'Orlando Furioso di Ludovico Ariosto. (Mara Santi)
- Fonti bibliche nell'Orlando Furioso di Ludovico Ariosto. (Mara Santi)
- La letteratura politica del Rinascimento italiano: il Principe di Machiavelli. (Teodoro Katinis)
- Fonti classiche nella Gerusalemme liberata di Torquato Tasso. (Mara Santi)
- Fonti bibliche nella Gerusalemme liberata di Torquato Tasso. (Mara Santi)
- La Gerusalemme liberata di Torquato Tasso: personaggi (maschili e femminili), ruoli, simboli, fonti, leadership politico-militare. (Teodoro Katinis)
- Sperone Speroni e il dibattito sulla lingua nel Cinquecento. (Teodoro Katinis)
- La retorica in vernacolare: storia, teoria e prassi. (Teodoro Katinis)

'600-'700

- Il dibattito su poetica e retorica nel secolo del Barocco. (Teodoro Katinis)
- La prospettiva galileiana su Ariosto e Tasso. (Teodoro Katinis)
- Il Canocchiale aristotelico di Emanuele Tesauro. (Teodoro Katinis)
- Modelli ariosteschi nel poema eroicomico La secchia rapita di Alessandro Tassoni. (Mara Santi)
- Riflessione storica e polemica politica nel melodramma del Settecento. (Mara Santi)
- Le donne di Goldoni: per una lettura gender delle commedie di Carlo Goldoni. (Mara Santi)

Studenten kunnen ook eigen ideeën aanbrengen.

LATIJN

Prof. dr. Wim Verbaal

Onderzoeksgebied Latijnse literatuur

- Theoretisch-poëtische opvattingen omtrent het literair statuut van de Latijnse *fabula*, bijvoorbeeld in de 2de, 12de of 16de eeuw.
- Narratief functioneren van kortverhalen als deel van een collectie, bijvoorbeeld bij Egbert van Luik, (11de eeuw), Johannes van Alta Silva (12de eeuw), Walter Map (12de eeuw), Petrus Alfonsi (12de eeuw), Girolamo Morlini (16de eeuw),...
- Intertekstualiteit in Johannes van Alta Silva's verhalencollectie *Dolopathos* (12de eeuw): interactie met antieke *auctoritates* (Vergilius, Ovidius, de Vulgaat,...) en/of het werk van tijdgenoten (Alain de Lille, Walter van Châtillon,...)
- Positie van *Asinarius* en/of *Rapularius* (beiden 13de eeuw) ten opzichte van de klassieke traditie (classicisme vs. anticlassicisme). Onderlinge vergelijking ook mogelijk.
- Doorwerking van Apuleius' *Amor en Psyche* in vroegmoderne sprookjescollecties (Giambattista Basile, Mme d'Aulnoye,...). Kan zich richten op zowel stilistische, thematische als literair-contextuele elementen.
- Weerwolfsprookjes: vergelijking tussen Marie de France' *Bisclavret* (11de eeuw), *Melion* (12de eeuw) en *De Arthuro rege Britannie et rege Gorlagon lycanthrope* (14de eeuw). Kan zich richten op zowel stilistische, thematische als literair-contextuele elementen.
- in welke mate kan het esthetisch gegeven van de *variatio* of de 'miniatuur' teruggevonden worden in de literaire en andere kunstwerken
 - rond 100 (Martialis, Tacitus, Plinius, Statius... naast de boog van Titus)
 - rond 400 (Claudianus, Rutilius, Augustinus... naast de Santa Sabina of in ivoren diptychen)
- welke zijn de literaire equivalenties voor de gotische bouwprincipes als lichtwerking, hoogbouw, versterking van het oriënteringsperspectief en hoe dringen zij door in de literaire werken rond 1100?
- hoe vertaalt de hiëratische beeldstructuur van de Ottonse miniatuurkunst zich in de contemporaine literaire werken (Hrotsvitha van Gandersheim, Liudprand van Cremona...)?
- voortleven van de Latijnse satire na Juvenalis (Late Oudheid / Middeleeuwen / Nieuwe Tijden)
- ontstaan en ontwikkeling van het theater in de elfde/twaalfde eeuw (de elegische komedies, dialogerende poëzie of proza)
- ontstaan en ontwikkeling van een satirische literatuur in de twaalfde eeuw (o.a. de Ysengrimus)
- ontstaan en ontwikkeling van het autobiografische genre in de (Late) Oudheid (Augustinus) of in de elfde/twaalfde eeuw (Guibert de Nogent, Petrus Abaelardus)
- betekenis van de *amicitia* in latere werken en auteurs zoals de Waltharius, Petrus Abaelardus, Walafrid Strabo, Petrarca...
- de 'rechtvaardige' oorlog: visie op en interpretatie van de oorlog in het Latijnse epos bij Vergilius, Lucanus, Statius, de Waltharius, Petrarca's *Africa*...
- de interreligieuze dialoog van Minucius Felix' *Octavius* tot Petrus Abaelardus' *Collationes of Dialogus philosophi, Iudaei et Christiani*
- de imaginaire geografie in Ludvig Holgers Iter subterraneum Nicolai Klimii (1741)
- gebruik en betekenis van metaforen, vergelijkingen, paranomasieën, rijm enz. bij auteurs als Petronius, Cicero, Plinius, Abaelardus, John van Salisbury, Bernardus van Clairvaux, Petrarca, Pico della Mirandola...
- ordeningsprincipes bij de samenstelling van de *epistolaire corpora* van Plinius, Hieronymus, Sidonius Apollinaris, Alcuinus, Anselmus van Canterbury, Bernardus van Clairvaux, John van Salisbury, Petrarca...
- het gebruik van Horatius in de *Ecbasis captivi* (11de eeuw)
- het gebruik van Lucanus bij Suger (12de eeuw)
- het gebruik van Vergilius in de Waltharius
- de brieven van Plinius in het *epistolaire corpus* van Sidonius Apollinaris (vijfde eeuw) of Hildebert van Lavardin (1100)
- Intertekstualiteit, *imitatio* en genre: het Latijnse epos en Walter van Châtillon.
- Cicero bij Shakespeare, of: de verschillen en verwantschappen tussen de rol van vriendschap in Shakespeares tragedies en koningsdrama's en de invulling van *amicitia* door Cicero

- de dialoog met de elegische dichters in de tragedies van Racine
- de dialoog met de pastoraal-georgische gedichten (Vergilius, Walahfried Strabo) in het werk van Constantijn Huyghens

NEDERLANDS

Prof. dr. Youri Desplenter

Onderzoeksgebied Nederlandse literatuur

De onderstaande lijst bevat een aantal algemeen geformuleerde voorstellen. De gedetailleerde onderwerpen worden na afspraak besproken. **Studenten kunnen ook steeds met *eigen ideeën* aankloppen.**

- algemeen:
 - scripties op het gebied van de Middelnederlandse letterkunde
- edities:
 - onuitgegeven Middelnederlandse teksten, te vinden in een handschrift of een (post)incunabel uit de UB Gent, de Stadsbibliotheek in Brugge of een andere bibliotheek; kan ook via microfilms, foto's of scans in het bezit van de universiteit
 - ☞ deelgebieden: religieuze teksten, historische teksten (kronieken), artesteksten (medisch, alchemistisch ...)
- analyses:
 - emoties in de Middelnederlandse literatuur, in rederijkersteksten
 - vrouwbeeld in de Middelnederlandse literatuur, in rederijkersteksten
 - late, veertiende-eeuwse ridderroman of vijftiende- en zestiende-eeuwse prozaromans
 - invloed van de Tien Geboden en de Zeven hoofdzonden op de Middelnederlandse literatuur / rederijkersliteratuur
 - invloed van recht(spraak) op de Middelnederlandse literatuur of een nog weinig of niet bestudeerde artestekst
 - een nog weinig of niet bestudeerde Middelnederlandse tekst, uitgegeven in de reeks *Middelnederlandse Verzamelhandschriften uit de Nederlanden* (bv. uit het Cromburgse handschrift, het Hultemse handschrift...)
- verder mogelijk:
 - masterscriptie op het gebied van de codicologie (= handschriftenkunde); voorwaarde: volgen van het vak *Boekgeschiedenis* (uit het programma van de master Historische Taal- en Letterkunde)
 - masterscriptie over een Oudnederlandse tekst (beperkt); voorwaarde: volgen van het vak *Oudnederlands*

Prof. dr. Jürgen Pieters

Onderzoeksgebied: Vroegmoderne Nederlandse literatuur en Algemene en theoretische literatuurwetenschap

- Vroegmoderne Nederlandse literatuur
 - Juvenalis en Persius in Constantijn Huygens' Ooghen-troost
 - Horatius in Constantijn Huygens' Ooghen-troost
 - Seneca's Brieven aan Lucilius in Constantijn Huygens' Ooghen-troost
 - (deze drie onderwerpen zijn specifiek voor studenten Nederlands-Latijn)
 - Joodse thema's en motieven in Vondels Jeruzalem Verwoest

- Historiciteit en actualiteit in Vondels Gysbrecht van Aemstel
 - Historiciteit en actualiteit in Vondels Palamedes
 - Selbstbehauptung in Adam in Ballingschap
 - Vondels Altaergeheimenissen als eucharistisch traktaat
 - Hendrik IV van P.C. Hooft als vroegmoderne vorstenspiegel
 - het beeld van Henri IV in de Gouden Eeuw (Vondel en Hooft)
 - Huygens als lezer van Petrarca
 - opvattingen over lichaam en ziel in Jacob Cats' Samenspraecck tussen lichaam en ziel (eventueel confrontatie met teksten van John Donne)
 - D.V. Coornherts Lydens-troost in de traditie van de christelijke consolatio-literatuur
 - De 'passies' in Coornherts Zedekunst
- Algemene en theoretische literatuurwetenschap: monografische studies over (aspecten van) het werk van:
 - Jerome McGann
 - Catherine Belsey
 - Stephen Greenblatt
 - Edward Said
 - Hans Blumenberg
 - Michel Foucault
 - Michel de Certeau

Prof. Dr. Kornee van der Haven

Onderzoeksgebied: Vroegmoderne Nederlandse literatuur

Algemeen: scripties op het gebied van de vroegmoderne Nederlandse letterkunde (ca. 1550-1825)

Enkele mogelijke onderwerpen [slechts suggesties]:

- Een Vlaamse verlichting: Maatschappelijke en literaire vernieuwing in de literatuur van de Zuidelijke Nederlanden tussen 1750 en 1800
- Spectatoriale tijdschriften in de Zuidelijke Nederlanden aan het einde van de achttiende eeuw: literaire vernieuwers of journalistieke laatbloeiërs?
- De sentimentele held in de epen van Lucretia van Merken, zoals *David* (1768) en *Germanicus* (1779).
- De opkomst van het burgerlijk treurspel in de Nederlandstalige literatuur en de omgang met emoties
- Geweldsverbeelding in spektakelstukken uit de 17de eeuw (auteurs als Jan Vos en Govard Bidloo).
- Politiek machtsvertoon in de 17de-eeuwse tragedie (bv. bij Joost van den Vondel en Guiliam van Nieuwelandt).
- Nationaal gevoel en gemeenschapsvorming in de politieke gezangen van Jacobus Bellamy en Petronella Moens (1780-1800).
- Technieken van aanspreking (zoals de apostrofe) en hun literaire en maatschappelijke functies in vroegmoderne Nederlandse lyriek.
- Lichamelijkheid en seksualiteit in de vroege roman, bijv. in *T'Amsterdamsch Hoerdom* (1681) en *D'Openhertige Juffrouw* (1680).
- Stedelijke meerstemmigheid in Bredero's *Spaanschen Brabander* (1617).
- Same-gender passion' en flexibele genderrollen in de vroegmoderne Nederlandse tragedies en/of komedies.
- Politiek activisme en lyriek in de Nederlandse literatuur.
- De opkomst van arbeidersliteratuur en andere literatuur 'van onderop'.

Het is ook mogelijk om een masterproef te schrijven op het gebied van de vroegmoderne boekgeschiedenis. Voorwaarde: volgen van het vak Boekgeschiedenis (uit het programma van de master Historische Taal- en Letterkunde)

Voor meer details, stuur een mail (Cornelis.vanderHaven@UGent.be)!

Studenten kunnen ook steeds met *eigen ideeën* aankloppen.

Prof. Dr. Elizabeth Amann

Onderzoeksgebied: Spaanse Letterkunde

El equipo de literatura peninsular (Maxim Rigaux, Christina Bézari y Elizabeth Amann) propone los temas siguientes. Los estudiantes también pueden proponer otros temas de investigación. Si quieres trabajar sobre uno de estos temas u otro tema de literatura española peninsular, manda un mensaje de correo electrónico a Elizabeth Amann, el punto focal de esta área, antes del 15 octubre 2022.

do premodernidad:

- Mujeres escritoras: análisis de textos por mujeres olvidadas
 - Más de 250 mujeres participaron en justas poéticas (competiciones literarias) durante el siglo XVII, muchas de ellas desconocidas o anónimas. Las mujeres, como los hombres de su época, escribieron sus poemas según las reglas de la festividad para la cual se organizó la justa. Se perfilará con el promotor un corpus de textos y un método de investigación adecuados para el trabajo.
 - Ana de Castro Egas publicó en 1629 la Eternidad del Rey Don Filipe tercero Nuestro Señor, el Piadoso. Está dedicada al Cardenal Infante Don Fernando de Austria. Se sugiere hacer un estudio comparativo de este texto con otros similares dentro del subgénero del panegírico regio (o speculum principis).
 - Entre filosofía y medicina: la Nueva Filosofía (1587) de Oliva Sabuco. Análisis del género dialógico del coloquio y/o el uso de la tradición clásica.
 - Ana Francisca Abarca de Bolea escribió, entre otras cosas, Catorce vidas de la Orden del Cister (1655). Más de quince años más tarde, publicó la Vida de la gloriosa Santa Susana (1671). ¿Cómo se posiciona la autora en la tradición de la hagiografía? ¿Se notan diferencias entre sus primeras vidas de 1655 y la de Santa Susana en 1671? Otra opción es de comparar su Vida de Santa Susana con, por ejemplo, el poema La casta Susana, Parafrasi Poética de su sagrada historia (1651) de Manuel de Salinas y Lizana.
- Mujeres heroicas: la representación de heroínas en la poesía épica:
 - La representación de Santa Inés en Libro de la Vida y Milagros de S. Inés con otras varias obras a lo Divino (1611) de Álvaro de Hinojosa y Carvajal.
 - La representación de Santa Teresa de Ávila en la Amaçona Cristiana (1619) de Bartolomé de Segura y/o en El Cavallero de Ávila. Por la Santa Madre Teresa de Jesús (1623) por Juan Bautista Felices de Caceres.
 - La representación de Juana de la Cruz (1481-1534), abadesa del monasterio Cubas de la Sagra, en Los Triunfos de la Beata Soror Juana de la Cruz (1621) de Alonso Jerónimo de Salas Barbadillo.
- Mujeres en la escena: la representación de santas o heroínas en el teatro:
 - La representación de Santa Teresa de Jesús en la comedia Santa Teresa de Jesús de Lope de Vega
 - La representación de Juana de la Cruz (1481-1534), abadesa del monasterio de terciarias franciscanas en Cubas de la Sagra, en La Luna de la Sagra y vida de Santa Juana de la Cruz (1665) de Don Francisco de Bernardo de Quirós.
 - La representación de Eulalia de Mérida (292-304), santa cristiana que padeció el martirio en la ciudad antigua de Augusta Emerita (actualmente Mérida), en Santa Olalla de Mérida (1665) de Don Francisco González de Bustos.
 - ...(la lista de este tipo de comedias es muy larga: siempre se pueden sugerir otras comedias)
- La figura del negro:
 - En el teatro del siglo XVII, se observa la dignificación del negro literario, que deja de ser un personaje exclusivamente cómico y se convierte en una figura culta y noble: El negro del mejor amo (Mira de Amescua), El negro más prodigioso (Juan Bautista Diamante), El prodigio de Etiopía (Lope de Vega), Juan Latino (Jiménez de Enciso), El santo negro Rosambuco (Lope de Vega), Virtudes vences señales (Vélez de Guevara), ...

- Porosidad genérica: la tensión entre épica, lírica y prosa:
 - En los años sesenta del siglo XVI, Juan Mal de Lara escribió dos largos poemas narrativos que dejó manuscritos: Hércules animoso y La Psyche. A diferencia del primero, La Psyche está dirigida a una mujer (la Infanta Juana de Austria) y escrita en tercetos (en vez de octavas reales). ¿Cómo afectan el cambio de tema y dedicatoria el tratamiento poético de un tema mitológico? ¿Cómo se reescribe el mito teniendo en cuenta la perspectiva masculina/femenina de la audiencia?
 - La Grandeza Mexicana (1604) del poeta Bernardo de Balbuena es lo que se denomina una 'épica urbana'. Pero, ¿en qué consiste este subgénero y cómo se diferencia de la épica, como El Bernardo o Victoria de Roncesvalles (1624) del mismo autor? Se puede investigar el concepto de la épica urbana a partir de otras obras, como Fiestas que la Insigne Ciudad de Valencia ha hecho por la beatificación del Santo Fray Luís Betrán (1608) y Fiestas Nupciales que la Ciudad y Reino de Valencia han hecho al felicísimo casamiento de Felipe III (1599), ambas escritas por Gaspar de Aguilar, o cualquier poema (narrativo) que relata la celebración de algún evento particular desde la perspectiva de las fiestas en una ciudad.
 - Se publicó en 1756 el Poema historial de la prodigiosa vida del gran patriarca Santo Domingo de Guzmán de María Isabel de San Antonino. Está escrito en romance heroico y no tiene división en cantos. ¿Cómo se posiciona la autora en la tradición épica? ¿En qué aspectos se diferencia de la historia y/o cómo se inclina a la lírica?

Prof. dr. Renata Enghels

Prof. dr. Marlies Jansegers

Dr. Pedro Sena Lino

Onderzoeksgebied Spaanse en Portugese Taalkunde

Het scriptieonderwerp wordt bepaald in overleg met de docent. Enkele opties:

-Procesos de gramaticalización, de formación de estructuras/construcciones

- la variación y competencia entre dos estructuras alternativas: descripción en un corpus sincrónico y estudio de evolución histórica. El caso de *considar* a alguien algo vs. *considerar* algo/ a alguien como algo; "the changing functions of competing forms" cf. estudio similar para el inglés por Hendrik Desmet

-El desarrollo histórico y la creación de marcadores (p.ej. claro, guapo, nada,...)

- el uso y la evolución del marcador pragmático *digo*
- La creación de los marcadores de disculpa *lo siento* y *lo lamenta*: el caso de *lo siento* es particularmente interesante, puesto que deriva de un verbo de percepción en latín (SENTIRE), que no tenía un significado de disculpa o arrepentimiento en su semántica original. De ahí que surge la pregunta de saber cómo este significado se va forjando con el paso del tiempo hasta convertirse hoy día en un marcador de disculpa en el español actual.

-la evolución del uso de *ser/estar*, y más particularmente la neutralización de la variación entre ambas formas

-De la petición de disculpas a la contraargumentación: la gramaticalización de 'perdón' como marcador de disculpa

- Si bien el acto de pedir disculpas siempre ha existido, existen importantes diferencias cronológicas. Hoy día, el español dispone de una amplia gama de marcadores de disculpa que sirven todos el mismo propósito de expresar arrepentimiento o disculpa. Sin embargo, hoy día, el sustantivo *perdón* no solo desempeña un papel crucial como un operador relacional de disculpas destinado a reparar daño causado a la imagen social del receptor, con el paso del tiempo, también ha adquirido valores procedimentales vinculados a la función metadiscursiva de formulación del discurso (reformulación, ilación), a la dimensión argumentativa (introducción de actos de habla disentivos) y a la regulación de la alternancia de turnos de habla. El objetivo de este estudio es trazar este proceso de gramaticalización desde un verbo pleno en latín *perdonare* hacia el marcador actual.

-Voor Portugese en/of Vergelijkende Ibero-Romaanse taalkunde: na overleg met de docenten.

DIVERSE TALEN

Prof. dr. Els De Paementier

Onderzoeksgebieden: documentaire (administratief-bestuurlijke) schrijf- en schriftpraktijken in de Zuidelijke Nederlanden tijdens de middeleeuwen (12de - 15de eeuw); hulpwetenschappen: diplomatiek (oorkonden), paleografie, sigillografie; vrouwengeschiedenis en genderstudies (middeleeuwen); politieke geschiedenis (12de-14de eeuw).

Oorkondings- en documentaire schriftpraktijken in kerkelijke en wereldlijke milieus

- Materiële organisatie en productie van een kloosterscriptorium in de Nederlanden in de volle en late middeleeuwen.
 - Studie van het oorkondewezen en administratieve geheugen van een abdij of kapittel.
 - Processen van uniformisering en documentaire kennisuitwisseling binnen wereldlijke en religieuze redactiecentra (*Urkundenlandschaften*).
 - Oorkonding en communicatie van landelijke schepenbanken in Vlaanderen in de 13de eeuw (ontstaan, personeel, *scriptio*, formulering, zegels, taalgebruik).
 - Mobiliteit van klerken, scribenten en kanselarijmedewerkers, kennisuitwisseling en netwerking tussen administratieve schrijfcentra.
 - Opkomst van de volkstaal als administratieve taal.
 - Oraliteit en performance in middeleeuwse documentaire bronnen.
 - De verspreiding van het cursiefschrift in middeleeuwse documentaire bronnen.
 - De organisatie van de oorkondeproductie vanuit de pauselijke en koninklijke kanselarijen voor bestemmingen in het graafschap Vlaanderen (o.b.v. DiBe).
-
- **I.s.m. Dr. Godfried Croenen (Vlaamse Erfgoedbibliotheek)**
 - Studie van het scriptorium van de abdij van Grimbergen (1132-1374).
 - Kronieken van Jean Froissart: studie van de bewerkingstechniek van de Vlaamse librarius *Guillebert de Mets*.

Prof. dr. Jeroen Deploige

Onderzoeksgebieden: sociaal-culturele geschiedenis en historische antropologie van de volle middeleeuwen, religieuze geschiedenis van de volle en late middeleeuwen, gender, digital humanities, erfgoedprojecten, publieksgeschiedenis.

Onderwerpen gerelateerd aan lopende en recent afgeronde onderzoeksprojecten:

Sociale identiteit in de vroegste stedelijke gemeenschappen uit de volle middeleeuwen

- Vergelijkend onderzoek naar de vroegste vrijheden en vredes van steden en kleinere gemeenschappen in de Nederlanden.
- Discoursanalytisch onderzoek naar de uitdrukking van broederschaps- en gemeenschapsvormende idealen in sociaal-economische bronnen uit de volle en late middeleeuwen.
- Reliekcultussen en lekendevotie in stedelijke contexten.
- De representatie van de fenomenen stad/stedeling/handel/industrie in volkstalige fictieliteratuur uit de volle middeleeuwen (ridderromans, gedichten, boerden, zedenspiegels...).
- Stedelijke oorsprongsmythen uit de twaalfde en dertiende eeuw.

De sacralisering van het ridderschap

- *Violentia*: de evolutie van het discours over geweld in de hagiografie van de volle middeleeuwen (gerelateerd aan de Godsvredebeweging).
- De rol van de beeldvorming rond Jeruzalem in de context van elfde-eeuws pelgrimage o.b.v. van narratieve en diplomatische bronnen.
- Kruisvaarders door de ogen van Arabische geschiedschrijvers (o.b.v. vertaalde kronieken).

- Historisch-narratologische analyse van fictieliteratuur in de volle middeleeuwen met het oog op de studie van mens- en wereldbeeld in de hoofse cultuur (incl. gender).
- Ridderschap en emotie: vergelijkend onderzoek in verschillende bronnengenres.

Ascetisme en peniteniële cultuur in laatmiddeleeuwse (semi-)religieuze gemeenschappen

- Leescultuur en innerlijk leven in een specifieke gemeenschap van begijnen, tertiariissen of begarden.
- Vergelijkend onderzoek naar begijnenregels in de late middeleeuwen.
- Cultuurhistorisch onderzoek naar de flagellanten in de Nederlanden.
- Analyse van de wijze waarop laatmiddeleeuwse predikers verschillende sociale groepen via Middelnederlandse preken trachtten te bereiken.

Diplomata Belgica: databank van alle oorkonden uit de Zuidelijke Nederlanden voor 1250

- Onderzoek naar de religieuze, commerciële en militaire relaties tussen Vlaanderen en Engeland voor 1250 o.b.v. de digitale oorkondecollectie *Diplomata Belgica*.
- Onderzoek naar conflictpatronen tijdens de volle middeleeuwen o.b.v. de digitale oorkondecollectie *Diplomata Belgica*.
- Taal en sociale emancipatie. Thematische typologie van het gebruik van volkstalen in de oorkondingspraktijk voor 1250 (o.b.v. de oorkondecollectie *Diplomata Belgica*).
- Analyse van de betrokkenheid van verschillende sociale groepen in de oorkondingspraktijk van de volle middeleeuwen.

Losse onderwerpen:

- De sociaaleconomische en cultuurhistorische rol van conversen bij de cisterciënzers, bestudeerd o.b.v. van normatieve en narratieve bronnen.
- De omgang met natuurlijke hulpbronnen in verhalende bronnen (bossen, water, grondstoffen etc.)
- Discoursanalytisch onderzoek naar het belang van 'arbeid/werk' in de constructie van middeleeuwse genderidentiteiten (profaan en religieus).
- De relatie tussen kosmologie en geschiedenis in het *Liber Floridus* van Lambert van St.-Omaars.
- De mentale en geografische horizon van een één of enkele specifieke kroniekschrijvers (o.b.v. een selectie uit het repertorium *Narrative Sources*).
- Heiligenverering en hagiografie tijdens de volle middeleeuwen (tal van onderwerpen mogelijk o.b.v. voorkeur voor specifieke personages, regio's, thema's).

In samenwerking met erfgoedpartners (het opnemen van een stage publieksgeschiedenis in het verlengde van de thematiek of methode van de scriptie wordt aangemoedigd):

Pirenne Consortium for Medieval Studies (Stefan Meysman)

- Analyse van de relatie tussen state-of-the-art onderzoek in de mediëvistiek en publiekswerking in Vlaamse erfgoedinstellingen met middeleeuwse collecties/patrimonium.

Abdijmuseum Ten Duinen, Koksijde (Jan Van Acker)

- Archiefzorg in de Duinenabdij omstreeks 1370.
- 14de-eeuwse brandstofvoorziening in Ten Duinen.
- Carrière maken in en buiten de abdij? Prosopografisch onderzoek op monniken en lekenbroeders van Ten Duinen ca. 1350-ca. 1457.
- Testamenten in het archief van Ten Duinen-Ter Doest in het Grootseminarie Brugge tot ca. 1450.
- Kalenders in de Duinenhandschriften.

Monumentale Kerken Antwerpen vzw (MKA) (Tonia Dhaese)

- Vergelijkend onderzoek naar de wijze waarop een breed publiek kennis maakt met geschiedenis via de publieksontsluiting van kerkelijk erfgoed (m.m.v. Anne-Laure Van Bruaene)

Ook eigen voorstellen welkom.

Prof. dr. Anne-Laure Van Bruaene

Onderzoeksgebied: cultuurgeschiedenis van de vroegmoderne tijd (stadscultuur, de reformatie en de contrareformatie, de politieke cultuur van de Nederlandse Opstand, gilden en broederschappen, de sociale context van religie, kunst en literatuur).

Mogelijke onderwerpen:

- Gedrukte propaganda: repertoriëring en analyse van pamfletten en vlugschriften in de Nederlanden gedrukt, 1473-1520.
- Feestcultuur in Vlaanderen: analyse van de presentwijnen in de stadsrekeningen van kleine Vlaamse stadjes (15e-17e eeuw).
- Stedelijke iconografie: analyse en contextualisering van stadszichten
- Publieke cultuur in Antwerpen: analyse van de verhouding tussen rituelen en hun representaties in prenten
- Stedelijke parochiekerken als instelling, fysieke ruimte en sociale ruimte (15e-17e eeuw):
 - prosopografie van kerkmeesters en kapelanen;
 - de verbouwing van parochiekerken en de relatie met veranderende devotiepraktijken;
 - parochiale armenzorg.
- De verhouding van de stad Gent tot de bedelorden in de zestiende eeuw.
- Katholieke media in de vroegmoderne tijd:
 - de devotie van de Rozenkrans in de Zuidelijke Nederlanden (analyse van drukken, schilderijen, materiële objecten, broederschappen...);
 - de devotie van OLV van de Zeven Weeën na 1520 (analyse van drukken, schilderijen, broederschappen ...).
- De Gentse drukker Joos Lambrecht (1491-1556/57): biografie en cultureel netwerk.
- De afwezige vorst: de participatie van Filips II aan publieke rituelen in de Nederlanden.
- Spanjaarden in Gent: de verhouding tussen de lokale bevolking en de Spaanse soldaten in Gent na 1567 (o.a. op basis van de kroniek van Marcus van Vaernewijck).
- Antiklerikalisme in de zestiende eeuw: analyse van gedrukte teksten, toneelstukken, prenten etc.
- De kracht van het woord: een vergelijking van de rol van prekers (katholiek en protestants) in een aantal steden zoals Gent, Brugge, Brussel, Antwerpen ...
- De pamflettenoorlog in Gent, 1560-1600: analyse van tekst en context.
- Calvinistische Republieken:
 - bepaalde aspecten van de Calvinistische Republieken in Vlaanderen zoals de houding van het stadsbestuur, de rol van de stedelijke corporaties, het belang van publieke rituelen, de uitbouw van onderwijs en armenzorg, de relatie met de ballingengemeenschappen ...;
 - de familie Hembyze (bronnen o.a. in Stadsarchief Oudenaarde).
- De Beschermers der Nederlanden: een vergelijking van de stedelijke strategieën in de plechtige intreden van Willem van Oranje in Brussel, Gent en Amsterdam.
- Katholieke restauratie in de Vlaamse steden:
 - het herstel van de lekendevotie na 1584 (analyse (her)oprichting broederschappen en devotiepraktijken gilden);
 - de herinrichting van een parochiekerk (voornamelijk op basis van kerkrekeningen).
- De verbeelding aan de macht: de Gentse kroniek van Gillis de Vooght (begin 17e eeuw).
- Visuele representatiestrategieën van vroegmoderne corporaties: een analyse van altaarstukken, groepsportretten, broederschapkapellen etc.
- Broederschappen, rederijderskamers en schuttersgilden in de zeventiende en achttiende eeuw:
 - detailstudie van één corporatie op basis van rekeningen, ledenlijsten etc.
- Vieringen van religieuzen in de zeventiende en achttiende eeuw (op basis van gedrukte programma's).
- De feniks herrijst: het herleven van de rederijderscultuur aan het begin van de achttiende eeuw.
- Jubileum voor een heilige: het jubileumfeest voor de Heilige Macharius in Gent in 1767 (analyse van context, organisatie en iconografisch programma).
- Prosopografie van de Gentse karmelieten in de achttiende eeuw.
- Historisch toneel: toneelstukken over de Nederlandse Opstand in de negentiende eeuw.

- Scripties die aansluiten bij de thema's van het college "Historische Antropologie": mannelijkheid, drinkcultuur, dieren

Praktische informatie

De facultaire ombudsman voor de talenrichtingen:

Prof. dr. Renata Enghels

De studietrajectbegeleidster voor de talenrichtingen:

Stefanie De Sloovere – Stefanie.DeSloovere@ugent.be

Elektronische bronnen:

De webstek van de universiteit:

<http://www.UGent.be>

De studiekiezer (met lesroosters):

<https://studiekiezer.ugent.be/>

De centrale bibliotheek:

<http://lib.UGent.be/>

De webstek van de opleiding Historische Taal- en Letterkunde

<http://www.htl.UGent.be>

De elektronische leeromgeving van de universiteit:

<https://ufora.ugent.be/>

De elektronische leeromgeving voor schrijfvaardigheid van de opleiding T&L:

<http://www.schrijven.ugent.be>

De webstek van Taalonthaal (L&W – UGent):

<http://www.taalonthaal.ugent.be/>

Praktische tips bij onderzoek:

<https://onderzoektips.ugent.be>